

Spomenik 50 talcem za Kamnitnikom

Občina Škofja Loka praznuje

Letošnji praznik občine Škofja Loka bomo praznovali posebno slóvesno. Z letošnjim praznovanjem, ki je kakor druga leta namenjeno spominom na zgodovinske dogodke iz decembra 1941 in januarja 1942, začinjamo praznovati tudi 1000-letnico loškega ozemlja. Praznovanja namenjena 1000-letnici bodo tekla celo leto, vse do naslednjega občinskega praznika.

Uničenje okupatorske enote v Rovtu, poljanska vstaja, osvoboditev aktivistov iz škofjeloških zaporov in herojska borba Cankarjevega bataljona in prebivalcev Dražgoš proti pódivjanemu okupatorju je izredno pomembna veriga zgodovinskih dogodkov. Teh in mnogih drugih tako pomembnih dogodkov občani občine Škofja Loka ne bomo nikoli pozabili. Danes, več kot 30 let kasneje, že lahko ocenjujemo, da je bil vsak od teh dogodkov izredno pomemben za nadaljnji potek narodnoosvobodilne vojne in socialne revolucije na Gorenjskem in v Sloveniji. Vsak za sebe in vsi skupaj

so za prebivalce našega območja in vse Slovenije pomenili veliko zmago, za okupatorja pa hud poraz. Razen doživetelega poraza pa se je pri okupatorjih pojavljalo čedalje globlje prepričanje, da naš človek noče biti suženj in da lahko ponosno dvigne glavo ter udari tudi z golo pestjo.

Z naštetimi in drugimi dogodki se je na škofjeloškem začela revolucija, ki je zahtevala izredno velike žrtve, prinesla pa nam je zmago ter narodno in socialno svobodo. Začela se je uresničevati želja, ki so jo skoraj 1000 let gojili naši predniki. Uspeh revolucije je vse kar imamo, tega pa je mnogo.

Vsi, ki na Loškem živimo, smo vsak dan priče in soustvarjalci velikega napredka, vendar se tega, zaradi vsakodnevnih zavzetosti, redkokdaj zavedamo. Dnevi praznovanja, posebej še ob tako pomembnem jubileju, so gotovo primerna prilika, da se ozremo tudi okoli sebe in nazaj. Nazaj se ozremo z namenom, da se spomnimo preteklosti in da bi si za prihodnje lažje odločno začrtali smer in pot naprej.

V letošnjem letu nam misli sežejo posebno daleč nazaj. Razmišljamo o sužnjih in tlačanih, o fevdalni in cerkveni gosposki, o obrtnikih, fužinarjih in trgovcih, o meščanih in kmečkih ljudeh, ki so v preteklih tisoč letih živeli v krajih, kjer danes živimo mi. Bedo, bolezen in lakoto so preživljali naši predniki tudi zato, da danes mi doživljamo velik praznični dan. Misli nam segajo v čas, ko se je tudi v naših krajih začela buditi narodna zavest ter v čase, ko so naši možje in fantje krvaveli na tujih frontah za tuje interese. Se zelo blizu pa so nam dogodki iz druge svetovne vojne, ki so del naše najbolj častne, žal pa tudi najbolj krvave preteklosti.

Osvoboditev smo v letu 1945 dočakali na ruševinah domov in grobovih svojcev. Koliko znoja, solza in krvi je v tisoč letih moralo preteči, da imamo vse to, kar vidimo in čutimo?

Povojni razvoj in vsestranski napredek sta dokaz, da je ustvarjalna moč svobodnega človeka neizčrpna. Nove sodobne tovarne, kraji, stanovanja, šole, otroški vrtci, zdravstveni domovi, ceste, vodovodi, električno in telefonsko omrežje, trgovski in gostinski objekti ter še mnogo drugega, nam samim in tudi drugim dokazuje, da nismo stali brezdelno prekrizanih rok, pač pa trdo in učinkovito delali. Vse opravljeno nam vsak dan sproti dokazuje, da se nam je tako delo izplačalo, da bomo od tega imeli koristi tudi še kasneje mi in zanamci. Prav s trdim delom smo ustvarili tudi nove medsebojne samoupravne odnose, ki so najboljša osnova novim uspehom. Samoupravljanje je postalo in bo ostalo del nas samih.

Ce smo se na pragu novega leta za kratek čas ustavili, da bi pregledali preteklost, je gotovo prav, da pomislimo tudi kaj želimo, da bi nam prineslo in kako bomo tudi sami prispevali, da bo leto 1973 praznično in uspešno.

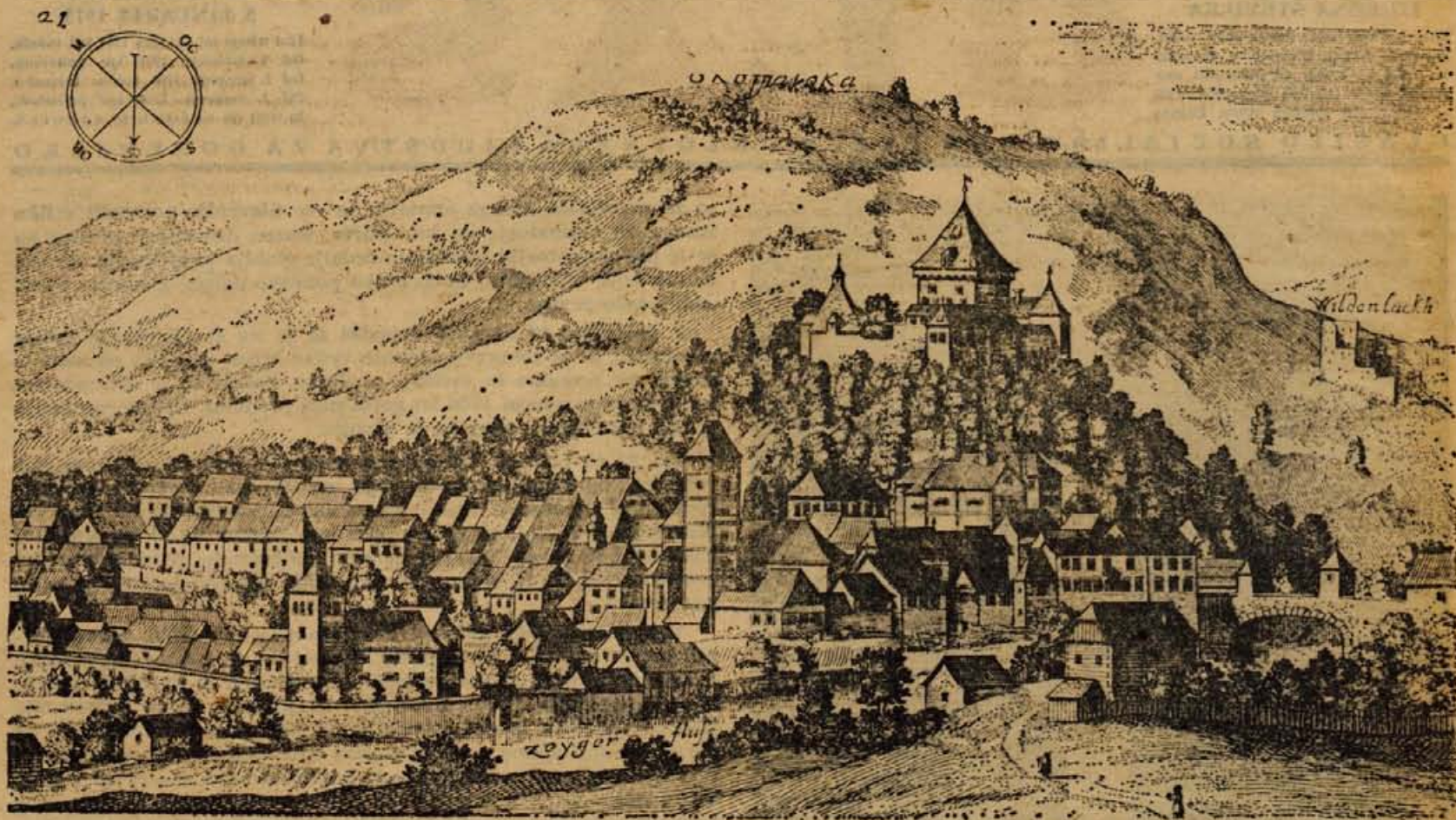
Vsak ima svoje — vsi pa imamo skupno željo, da bi v svetu prevladovala tréznost, ki vzdržuje mir in ki bi prinesla mir tudi vsem narodom, ki trpijo, in ljudem, ki umirajo v grozotah vojne, v raznih delih sveta. Želimo, da bi vojno in nasilje svet izključil kot sredstvo medsebojnih obračunavanj.

Hiter dosedanji razvoj je tudi nam prinesel novih problemov, ki jih nismo uspeli sproti razreševati. Ker v preteklih letih nismo uspeli obvladati inflacijska gibanja in odpraviti nelikvidnost v gospodarstvu, bomo v letošnjem letu morali s splošnim varčevanjem in skrbnim gospodarjenjem prispevati k temu, da si bomo za prihodnja leta pripravili uspešen start. V prazničnem letu bomo vlagali predvsem v tiste dobrine, ki imajo trajnejšo in ne le začasno vrednost. Praznovanje nam bo lepo in prijetno ob zavesti, da smo mnogo napravili in da smo pripravljeni na nove naloge.

V imenu občinske skupščine čestitam vsem občanom k občinskemu prazniku in želim srečno in uspešno praznično 1973. leto.

Tone Polajnar,
 predsednik občinske skupščine
 Škofja Loka

Skupščina občine Škofja Loka je na seji 13. maja 1970 obravnavala in sprejela program praznovanja 1000-letnice obstojanja Škofje Loke in okolice.

Leto 1973 jubilejno leto Škofje Loke in okolice

V letošnjem letu bo preteklo 1000 let, ko je bilo loško ozemlje prvič omenjeno v zapisanem viru, in sicer v darilni listini, ki sporoča, da je nemški cesar Oton II. daroval pretežni del Sorškega polja, celotno Selško dolino in vzhodni del Poljanske doline v posest freisinskim škofom. Ti so kasneje meje tega ozemlja še bolj razširili. Tako so leta 1002 pridobili območje Srednjega in Zgornjega Bitnja s Stražiščem ter ozemlje med Lipico in Savo. Kmalu nato pa so svojo posest razširili tudi na zahodni del Poljanske doline.

Slovenci so bili na tem ozemlju v začetku redko naseljeni. Škofje so kmalu po prevzemu ozemlja začeli naseljevati na Sorško polje Bavarce, v prisojne bregove pod Ratitovcem tirolske kmete iz okolice Innsbrucha, v hribovje spodnjega predela Poljanske doline pa koroške Slovence. V 14. stol. so škofje podelili okolico Zelenikov furlanskim fužinarjem.

Silen kolonizacijski razmah je zahteval enotno in dobro urejeno upravo. Za sedež le-te so dali škofje zgraditi na varnem kraju Kranclju prvo utrdbo — ZGORNJI STOLP. POZNEJE SO DALI ZGRADITI NA POBOČJU KRANCLJA SE LOSKI GRAD. Razen teh dveh utrdb je bila na območju Loke še tretja utrjena postojanka — STARI GRAD pod Lubnikom. Nastanek tega gradu je povsem neznan.

Naselje pod loškim gradom se je hitro razvijalo in ga je že llistina iz leta 1274 imenovala mesto — Loka. V njem se je velik del meščanov ukvarjal z obrtjo in s trgovino, skoraj vsi pa so imeli zunaj mesta še nekaj polja. Obrtniki so bili organizirani v obrtna združenja, imenovana »cehe«. Ti so ščitili njihove pravice.

Mesto so v 14. stoletju obdali z obzidjem, skozi katero je vodilo petero vrat, zavarovanih s stražnimi stolpi. Ker je bil prostor znotraj obzidja zaradi večje varnosti bolj dragocen, so ga na gosto pozidali. Tako so nastale ozke ulice ob strnjeno postavljenih enonadstropnih in dvonadstropnih hišah.

Program praznovanja

Program praznovanja vsebuje izgradnjo in obnovo objektov, ki bodo trajne vrednosti in bodo rabili občanom še kasneje ter številne pomembne prireditve na področju kulture, športa in turizma.

Med najpomembnejša dela spada rekonstrukcija fasad na Mestnem in Spodnjem trgu, ureditev javne in slavnostne razsvetljave, restavriranje Homanove hiše in nekaterih lokalov, preložitve nizkonapetostnega in telefonskega kabla na Mestnem trgu, gradnja kanalizacije in vodovoda, ureditev tlaka na Mestnem in Spodnjem trgu. Izrednega pomena pa je gradnja nove osnovne šole v naselju Podlubnik in obnova kulturnih domov v Selcih in Zeleznikih. V zadnjem času potekajo tudi priprave za obnovo gledališča v Skofji Loki in obnovo nunske kašče za shranjevanje arhiva.

Na področju spomeniškega varstva potekajo naslednja dela:

restavriranje fresk na fasadah v starem delu Skofje Loke in Zeleznikih, urejanje škofjeloškega gradu, rekonstrukcija mestnega obzidja in rekonstrukcija vrat za Poljansko dolino ter stražnega stolpa ob vhodu v mesto.

V propagandne namené bodo v jubilejnem letu izšle nove razglednice Skofje Loke in okolice, spominske ovojnice, jubilejna poštna znamka in drugo propagandno gradivo.

Na področju kulture, športa in turizma pa je predvideno več pomembnejših prireditev.

Začetek praznovanja so naznanile fanfare 1. januarja 1. 1973, ki so zadonele z loškega gradu.

Ena najpomembnejših prireditev je že v januarju — praznovanje občinskega praznika od 18. dec. 1972 do 14. januarja 1973. Občinski praznik predstavlja obletnico rešitve aktivistov OF iz loških zaporov, poljanske vstaje in dražgoške bitke ter množičnega odhoda v partizane pozimi 1941/42.

V spomin na te dogodke bo v januarju tudi XVI. zimsko-sportna prireditev Po stezah partizanske Jelovice.

Za slovenski kulturni praznik — 8. februarja bo svečana prireditev s podelitvijo Prešernovih nagrad najzaslužnejšim kulturnim delavcem Gorenjske ter premiera barvnega filma o kulturnih in zgodovinskih zanimivostih Skofje Loke in okolice.

Od 13. do 18. februarja se bodo v Loki zbrali predstavniki najboljših pionirjev — smučarjev iz cele Evrope in se pomerili v alpskih disciplinah na Starem vrhu.

V maju bodo srečanja mladinskih pevskih zborov, mladih literatov in športnikov v različnih panogah. Med najpomembnejše prireditve uvrčamo tudi mednarodno prvenstvo avto-moto dirk za nagrado Loke.

V začetku junija se bodo zopet zbrali v Loki in okolici pionirji likovniki iz cele Jugoslavije in sosednjih držav v že tradicionalni Mali Groharjevi silkarski koloniji.

Osrednja prireditev praznovanja 1000-letnice bo 30. junija na loškem gradu pod naslovom: Skofja Loka skozi stoletja.

V počastitev dneva vstaje bo 3. julija v Skofji Loki koncert mešanih pevskih zborov ter godbe na piščali. Na praznik 4. julija bo tradicionalni Izeljenski pilnik na loškem gradu.

V tem mesecu bodo potekale loške poletne prireditve. Med drugimi pomembnimi deli bodo Ločani ponovno uprizorili Visoško kroniko, člani kulturnega društva iz Poljan pa Ravbarskega cesarja.

V vseh večjih krajih občine bodo kulturna, športna, turistična in druga društva pripravila enotedenski program prireditev v smislu praznovanja 1000-letnice Loke in okolice.

Turistična društva pa bodo še posebej prikazala na svojih tradicionalnih prireditvah pomembne dogodke iz naše preteklosti.

Razen navedenih najpomembnejših prireditev je v programu zajeta tudi izdaja nekaterih pomembnih publikacij kot so:

Lojze Zupanc: Zlato pod Blegošem

Ivan Jan: Dražgoška bitka

Tone Lotrič: Skofjeloški odred

Loški muzej: Vodnik po loškem muzeju

France Planina: Skofja Loka s Selško in Poljansko dolino

Romuald: Skofjeloški pasijon (Faksimile rokopisa)

Muzejsko društvo: Loški razgledi XIX (Slavnostni zbornik) — uredil France Planina

Odbor za praznovanje 1000-letnice: Ob tisočletnici Skofje Loke in njenega območja — uredil Lojze Malovrh

Dr. Pavle Blaznik: Zgodovina loškega gospostva

Muzejsko društvo:

Zbornik Selške doline

Zbornik o loškem ozemlju (v nemškem jeziku) — Uredil France Planina

Dr. Marja Boršnik: Monografija o pisatelju Ivanu Tavčarju

Ivan Tavčar: Visoška kronika (prevod v angleščini)

Odbor za praznovanje 1000-letnice: Zbornik narodnoosvobodilne borbe na območju občine Skofja Loka

Muzejsko društvo Sk. Loka: Vodnik po planinskih poteh

France Planina: Zemljevid škofjeloškega pogorja

France Stukl — Milan Zeleznik: Topografija kulturnih spomenikov na loškem ozemlju

Muzejsko društvo Sk. Loka: Loški razgledi XX (jubilejni zbornik) — uredil France Planina

Zelja organizatorjev praznovanja 1000-letnice škofjeloškega ozemlja je, da bi v jubilejnem letu obiskalo tisočletno mesto, spoznalo kulturno-zgodovinske znamenitosti ter spremljalo številne prireditve — namenjene počastitvi 1000-letnice škofjeloškega ozemlja — čimveč obiskovalcev.

Lojze Malovrh

Kljub temu, da je bilo mesto obzidano, ni bilo povsem varno. Leta 1457 je vanj udri Jan Vitovec, vojskovodja celjskih grofov, in ga pogal. Leta 1476 so mesto napadli Turki na svojem pohodu v Poljansko dolino. Mesto je večkrat trpelo tudi zaradi kuge in požarov. Leta 1511 je mesto poškodoval potres, vendar je škof Filip II. poskrbel, da so ga že v nekaj letih popolnoma obnovili. Od takrat mesto ni bistveno spreminjalo svoje podobe.

Gospodstvo freisinskih škofov na loškem ozemlju je trajalo 830 let, to je do 1803. leta, ko je Avstrija razglasila freisinsko ozemlje za državno last. Upravno središče loškega ozemlja se je preselilo v Kranj. Gospodarska moč Loke je s tem prišla pešati. Razen tega je v Loki obrt s svojo celovsko zasidranostjo in trgovsko tradicijo zavrnila nastanek industrije. Ta se je v Loki začela razvijati šele v drugi polovici 19. stoletja. Pravi pomen pa je industrija dobila šele po drugi svetovni vojni.

V zadnjih 25. letih je čutili posebno na gospodarskem področju velik razmah. Predvno skromna, delno privatna lesna industrija se je v novih pogojih in prostorih razmahnila na prostoru pri železniški postaji. S svojimi izdelki so se uveljavile tovarne LTH, Gorenjska predilnica, Jelovica, Elra, Odeja, Kroj in druge. V Poljanski dolini je iz skromnih ročnih čevljarskih delavnic nastala Alpina v Zireh, v Zeleznikih pa tovarna pohištva Alples. V Selški dolini pa so se razvile še tovarne: Niko, Tehnica, Dom-oprema. V Zeleznikih ima svoj obrat še tovarna Iskra Kranj.

Razen v gospodarstvu so vidni premiki tudi na turističnem področju. Turistično podjetje Transturist uspešno uresničuje svoje velike načrte v zimskorekreativnem centru na Starem vrhu in v modernem urejenem hotelu Transturist v Loki. V hribovitih predelih se uspešno razvija kmečki turizem.

Tudi stanovanjski bloki na Novem svetu, v Groharjevem naselju, na Trati in drugod dajejo Loki nov videz.

Groharjevo naselje je ena najlepših, pa tudi najbolj vzdrževanih četrti Skofje Loke. Prebivalci sami skrbijo, da njegova okolica ni zanemarjena — kot so, denimo, nekateri drugi predeli mesta

Razvoj šolstva v škofjeloški občini ob 1000-letnici

Gospodarski razvoj v zadnjih sto letih ni potekal enakomerno, marveč se je začel iz enakomerne rasti skokovito dvigati. To nam dokazujejo naslednji podatki: število visokošolskih študentov v svetu se je v zadnjih štiridesetih letih skoraj podvoji, število znanstvenikov se v zahodni Evropi podvoji vsakih petnajst let, v ZDA vsakih deset let, v Sovjetski zvezi celo vsakih osem let. Danes živi 90% znanstvenikov, ki so kdajkoli živeli. Rezultat vsega tega je, da se svetovno znanje podvoji vsakih osem do deset let, prav tako hitro pa trenutno veljavna znanja zastarevajo.

Se pred tridesetimi leti smo imeli v Sloveniji tako strukturo dela, da smo med aktivnimi prebivalci potrebovali le slabih 10% strokovno šolanih kadrov. Danes je v strukturi dela že okrog 50% strokovnih delovnih mest, najkasneje leta 1990 pa jih bomo imeli ob normalnem razvoju že 80%.

Večjo učinkovitost na vseh stopnjah šol bomo lahko dosegli predvsem z vsebinskimi in notranje-organizacijskimi premiki v vzgojno-izobraževalnem sistemu.

Ta proces se pričinja že v predšolskih ustanovah. V preteklosti so te vključevale otroke predvsem zaradi zaposlenosti staršev, danes pa ima bivanje otrok v vzgojno-varstvenih ustanovah že tudi značilno vzgojnoizobraževalni značaj. Žal je danes v te zavode vključenih še premalo otrok, da bi lahko za vse preko varstva uvedli tudi ustrezno predšolsko izobrazbo. Znanstveno je dokazano, da je zmožnost za učenje v otroški dobi največja, pozneje pa upada in to tembolj, čim manj smo jo v otroški dobi razvijali.

Danes je v Sloveniji vključenih v vzgojno-varstvene

ustanove približno 12% vseh predšolskih otrok, ostali pa so prepuščeni vzgoji in izobraževanju okolja, v katerem živijo. Kot prispevek družbeno organizirane načrtne vzgoje ostalim otrokom pa se v zadnjih letih vse bolj uveljavljajo male šole.

V naši občini so bile v šolskem letu 1968/69 tri vzgojne varstvene ustanove: Novi svet, Trata in Zelezniški. V naslednjem letu se je mreža vzgojno-varstvenih ustanov povečala še za vrtec v Zireh. Od septembra 1971 pa je odprt tudi vrtec v nekdanji osnovni šoli v Klobovsovi ulici. Vsi vrtci v Skofji Loki so upravno priključeni Dijaškemu domu.

V sklopu vzgojno-varstvenih ustanov deluje tudi mala šola. Ta se je razvila kot neposredna izobraževalno-vzgojna oblika za pripravo otrok na osnovno šolo. Delovati je pričela leta 1965/66 in je iz leta v leto vključevala več predpisane generacije. V prihodnjih letih bo treba vključiti v malo šolo vse otroke pred vstopom v 1. razred osnovne šole. S tem bomo

ustvarili enotnejše pogoje za vstop v osnovno šolo in dosegli premik začetka šolske obveznosti na šesto leto starosti.

Ustrezno organizirana mala šola in testiranje otrok pred vstopom v šolo imata bistveni vpliv na vsebino dela v elementarnih razredih osnovne šole in na osip.

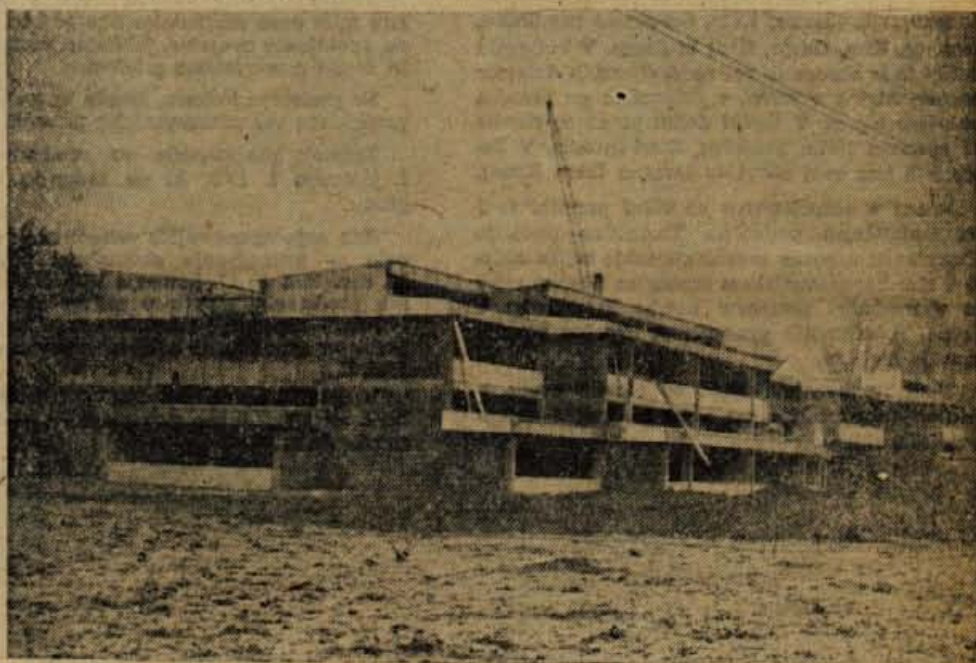
Dosedanja osnovna šola, gledana z vidika prihodnjih potreb, je še precej neučin-

kovita. To se kaže predvsem v osipu generacije, ki znaša okrog 30%. Ta je med otroki nižjega socialnega statusa, in v gospodarsko manj razvitih občinah praviloma višji kot v gospodarsko razvitejših občinah.

Z modernizacijo vzgojno-izobraževalnega dela in učnih sredstev s preurejenimi učni-

mi načrti, ki bodo izločili nepotrebne podatke, z ureditvijo individualizacije pouka in z ustvarjanjem pogojev za celodnevno bivanje, bomo osip še zmanjšali. V osnovnih šolah naše občine so učenci v zadnjem sedemletnem obdobju izdelali 8 razredov v naslednjem odstotku:

Šolsko leto vstopa učencev v prvi razred	% učencev posameznih generacij, ki so dokončali osmi razred v			
	osmih letih	devetih letih	desetih letih	skupaj dokončalo osmi razred
1958/59	48,58	10,50	0,21	59,29
1959/60	48,15	16,46	1,22	65,84
1960/61	54,91	11,27	2,15	68,33
1961/62	55,73	19,20	1,40	76,33
1962/63	62,88	10,40	0,94	74,23
1963/64	65,49	12,74	—	78,23
1964/65	71,96	—	—	71,96

Gradnja nove osnovne šole v Skofji Loki

Glede na organizacijo šolske mreže je bilo v šolskem letu 1971/72 v občini pet centralnih in osemnajst podružničnih osnovnih šol.

Ker stavbe osnovnih šol v občini po svoji funkcionalnosti in po velikosti niso več ustrezale razvojni stopnji pedagoškega dela, je občinska skupščina razpisala 21. aprila 1968 referendum za uvedbo samoprispevka za gradnjo novih šolskih prostorov v občini. Od vseh volivcev v občini se je referendum udeležilo 82,20%. Rezultati referenduma so dokazali pripravljenost občanov za izboljšanje materialnih pogojev dela v šolah, kar je tudi eden od pogojev za doseganje boljših učnih uspehov učencev.

Iz sredstev samoprispevka sta bili že zgrajeni nova telovadnica v Zelezniških in nova osnovna šola v Gorenji vasi. V izgradnji pa je nova osnovna šola v Skofji Loki.

Z zgraditvijo potrebnih objektov bodo dane tudi možnosti za razne oblike pedagoškega dela: interesne dejavnosti, podaljšano bivanje učencev in drugo.

Organizacija podaljšanega bivanja predstavlja osnovni pogoj za izboljšanje učnega uspeha. Žal je sedanji obseg te dejavnosti, zaradi neustreznih finančnih, kadrovskih in prostorskih okoliščin, še zelo skromen. Tako je bilo v letu 1971/72 vključenih v oddelek podaljšanega bivanja 117 učencev, t. j. 2,7% vseh učencev na območju občine.

Izobraževanje in usposabljanje otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju je organizirano v posebnih osnovnih šolah. Na območju občine deluje ena tovrstna osemrazredna šola. Na novo pa je bil ustanovljen oddelek za težje prizadete, v katerem se je za delo usposabljalo 8 učencev.

Pri novi osnovni šoli v Skofji Loki bodo zgrajeni

Novi vrtec na Trati pri Skofji Loki

Dijaki gimnazije pri mikroskopskih vajah

tudi prostori za posebno šolo. S tem bodo dani boljši pogoji za njihovo šolanje, oziroma usposabljanje v raznih oblikah.

Bistveno drugačni značaj kot osnovne šole imajo srednje šole. Osnovna šola ima splošno izobraževalni značaj, je obvezna in enotna v svojem vsebinskem programu. Srednje šole pa so splošno izobraževalne, strokovno usmerjene in selektivne.

Na območju naše občine delujejo naslednje srednje šole: Gimnazija Skofja Loka, Poklicna šola za kovinsko in avtomeh. stroko v Sk. Loki, Poklicna šola lesne stroke na Trati, Poklicna šola čevljar-ske stroke v Zireh ter poklicna šola za usposabljanje slepih in slabovidnih v Skofji Loki.

Popolna gimnazija v Skofji Loki obstaja od leta 1954. V njej pridobivajo učenci pretežno temeljno znanje za nadaljnji študij na višjih in visokih šolah. Le redki učenci se po končani gimnaziji zaposlijo. Šolanje na gimna-

ziji nadaljuje približno 20% tistih učencev, ki nadaljujejo šolanje po obvezni osnovni šoli. Odstotek se približuje potrebam po kadrih z visoko ali višjo izobrazbo in tudi ustreza širokim možnostim, ki jih imajo učenci za šolanje na srednji stopnji, zaradi vedno bolj razvejanega strokovnega šolstva.

Ker želimo, da bi se po končanem študiju čimveč dijakov zaposlilo na raznih delovnih mestih v gospodarstvu in družbenih službah v občini, vključujemo v program šole dejavnosti, ki omogočajo globlje spoznavanje nekaterih pomembnejših poklicev.

Vzporedno z razvojem gospodarstva v občini so se razvijale poklicne šole. Posamezne šole so hotele čimprej zadostiti potrebam gospodarstva, zato so širile svojo dejavnost z uvajanjem pouka za nove poklice. Tudi vpis učencev v poklicne šole iz leta v leto raste, saj se že več kot polovico vseh učen-

cev, ki nadaljujejo šolanje v srednjih šolah, vpiše v poklicne šole.

Zavod za šolstvo SRS je v letu 1971 izdelal predlog mreže poklicnih šol s periodično organizacijo pouka in ga dal v javno razpravo. Po tem predlogu naj bi na področju naše občine delovale naslednje šole:

- Poklicna šola za kovinsko in avtomehansko stroko v Skofji Loki — za poklicno skupino avtomehanic

- Poklicna šola lesne stroke na Trati — za poklicne skupine splošni mizar, pohištveni mizar, stavbni mizar, strojni mizar in modelni mizar

- Poklicna šola čevljar-ske stroke v Zireh — za poklicni skupini čevljar in šivalec zgornjih delov obutve.

Med poklicne šole v občini spada tudi poklicna šola za usposabljanje slepih in slabovidnih. Ta deluje v sklopu Centra za rehabilitacijo slepih in slabovidnih v Skofji

v katerem dobiva organizirana oblika izobraževanja odraslih čedalje pomembnejšo vlogo. Porast tehničnih in znanstvenih izsledkov in pospešena družbena sprememba so vzrok za nenehno izobraževanje. Najbolj nujno in zato že tudi najbolj razvito je stalno poklicno izobraževanje. Nihče, ki je zaposlen in ki že opravlja določeno delo, ne more slediti stalno spreminjajočim se zahtevam svojega poklica, če se ne bi nenehno izobraževal.

Cilj izobraževanja po končanem obveznem šolanju ni le v prilagajanju tehničnemu napredku, temveč usposabljanju za sodelovanje v razvojnih procesih na vseh življenjskih področjih.

Izobraževanje po končanem rednem šolanju organizira in izvaja v naši občini Delavska univerza s sedežem v Skofji Loki. Ta je v šolskem letu 1971/72 razvijala družbeno, strokovno in splošno izobraževanje.

Pouk odraslih na delovodski šoli v Skofji Loki

Loki. Šola opravlja svojo vzgojno in izobraževalno dejavnost s tem, da usmerja, pripravlja in usposablja učence za tista delovna mesta in poklice, ki najbolj ustrezajo njihovim sposobnostim in nagnjenjem. Obenem pripravljajo učence za koristno in aktivno vključitev v življenje.

Pouk v poklicni šoli je organiziran podobno kot v drugih poklicnih šolah. Teoretični del obsega splošno in strokovno izobraževalne predmete za posamezne stroke, praktično delo pa poteka v učnih delavnicah Centra.

Učni načrti so na eni strani kolikor mogoče enaki načrtom podobnih poklicnih šol za zdrave učence, na drugi strani pa upoštevajo specifičnost usposabljanja slepih in slabovidnih.

Zaradi vedno večjega razvoja znanosti in njene uporabe se izobraževanje ne končuje s šolanjem v mladosti, temveč postaja trajen proces

Za širjenje in poglobljanje glasbene kulture deluje v občini glasbena šola s sedežem v Skofji Loki. Njena naloga je, da seznanja učence z dosežki na področju glasbene kulture, jih navaja k estetskemu doživljanju glasbene umetnosti in jih izobražuje za nadaljnji glasbeni študij in sodelovanje v orkestralnih skupinah ali pevskih zborih.

Območje glasbene šole je okolica Skofje Loke, Trate in Selške doline. Potreba po tovrstni dejavnosti se kaže tudi v Poljanski dolini.

Pouk traja celo šolsko leto, dnevno in tedensko pa se mora pouk prilagajati prostemu času učencev, ki pretežno obiskujejo osnovno šolo. Šola se pri izvenšolskem delu povezuje z drugimi vzgojnoizobraževalnimi zavodi.

S tem je le v skopih obrih opisano stanje šol v občini in delno nakazan njihov nadaljnji razvoj.

Lojze Malovrh, prof.

Škofjeloška kulturna skupnost

Kulturna skupnost v Skofji Loki je bila ustanovljena med prvimi v Sloveniji! Kljub temu pa nekateri menijo, da v teh letih še ni imela tiste ustvarjalne moči, ki naj bi ji pripadala. Njene zastavljene naloge iz preteklega leta: varovanje kulturne dediščine, razvoj kulturne ustvarjalnosti, razvoj samoupravnih odnosov na področju dejavnosti iz kulture, sklepanje družbenih dogovorov o kulturni politiki in še nekatere druge naloge so bile resda v dobršni meri izpolnjene, vendar s tem Skofjeločani še nikakor niso zadovoljni.

Kulturni skupnosti Skofje Loka so izkušnje iz preteklih let omogočile, da si bo v jubilejnem letu mnogo ustrežnejše opredelila svojo vlogo pri usmerjanju kulturne politike v občini. Prav izredno stanje, ki ga narekuje jubilejno leto, pa še ovira trdno planiranje in trajnejšo usmeritev kulturne politike. Zato so bili sestavilavci programa za nastopajoče leto dokaj trezni.

Na prvem mestu bi tokrat morda veljalo omeniti knjižnice v škofjeloški občini. Po predvidenem načrtu naj bi namreč že v tem letu knjižnice v občini dosegle tolikšno število knjig, da bi na vsakega prebivalca prišla po ena.

ZKPO naj bi v tem letu podpirala predvsem tista društva in akcije, ki bodo bistveno prispevale k uspešnemu praznovanju jubileja!

Skoraj odveč bi bilo poudarjati delo Muzejskega društva z Loškimi razgledi, ki vse bolj širijo svojo dejavnost.

Po načrtu naj bi tudi ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo nadaljeval v letu 1973 s svojim delom! Njegova prva naloga naj bi bila usposobitev nekdanje nunske kašče, kamor naj bi se že v kratkem preselil arhiv.

Telesna kultura in šport v naši občini

Telesnokulturno področje je v preteklem letu začelo bolj kot kdajkoli doslej dobivati v naši skupnosti enakovredno družbeno vlogo, ki mu po svoji družbeni pomembnosti tudi gre. Doslej smo telesno vzgojo vse preveč potiskali na rob družbenega dogajanja pri nas, pri čemer se nismo zavedali njene pomembnosti za telesno zdravje posameznika in naroda, za obrambno sposobnost domovine, za delovno sposobnost neposrednih proizvajalcev in končno za njen družbenopolitični in moralno-vzgojni pomen.

Pred skupščino SRS bosta v kratkem razpravi osnutka zakonov o ustanovitvi telesno-vzgojnih skupnosti in o financiranju telesnovzgojne dejavnosti v naši republiki. Nedvomno bo sprejetje obeh zakonov odločilno vplivalo na razvoj telesne kulture v vseh sferah od mladine do odraslih tudi v naši občini. Iskreno upamo, da bo s sprejetjem obeh zakonov telesna kultura dobila svoje pravo mesto

in da bo večni problem organiziranja in financiranja telesnovzgojne dejavnosti s tem dokončno ustrezno rešen.

TELESNOKULTURNA DEJAVNOST V NAŠI OBCINI V PRETEKLEM OBDOBJU

Pred približno štirimi leti beležimo pri občinski zvezi za telesno kulturo ponovno poživitev dela in njeno konsolidacijo. Seveda so bila naša društva, ki jih imamo 26 in ki zajemajo skupaj s planinci in taborniki okrog 5000 članov, kar predstavlja eno šestino prebivalstva občine, vseskozi dejavna v okviru danih možnosti. Vendar so se materialne razmere bistveno izboljšale šele po letu 1968. Leta 1968 je bilo za celotno telesnovzgojno dejavnost v občinskem proračunu namenjeno le 80.000 din, letos pa že 400.000 din, kar pomeni petkratno povečanje. Poleg tega so se povečali tudi drugi viri, predvsem viri iz pokrovitelj-

Zenska roketna ekipa Alplesa iz Selc

stev in lastni zaslugi z organizacijo raznih tekmovanj. Tudi moralna podpora skupnosti za telesnovzgojno dejavnost je iz leta v leto boljša. V zadnjem obdobju je bilo zgrajenih vrsto športnih objektov: tri šolske telovadnice, zianski športni center Stari vrh, smučarske vlečnice in skakalnice, urejenih pa je bilo tudi nekaj športnih igrišč. Vsi ti dejavniki pa tudi večja zavzetost telesno-vzgojnih delavcev — funkcionarjev, vaditeljev in trenerjev — so vplivali, da smo tako v množičnem kot tudi v tekmovalnem športu v občini dosegli nekaj vidnih uspehov v različnih športnih zvrsteh in da se je tudi bistveno menjal odnos občanov do telesne vzgoje in športa. Lahko trdimo, da smo dosegli že zavidljivo stopnjo osveščenosti občanov, ki jo bo seveda v bodoče treba pravilno izkoristiti in kanalizirati.

POGLEJMO NEKAJ NAŠIH USPEHOV

V šolski telesni vzgoji smo dosegli višjo stopnjo angažiranosti vzgojiteljskega kadra. Na intenzivirano telesno vzgojo v šolah so vplivale tudi boljše materialne prilike (telovadnice) in pa šolska športna društva, ki smo jih ustanovili na vseh šolah in ki so zelo delavna zlasti v izvenšolskih telesnovzgojnih aktivnostih. Zaradi pomanjkanja učnega kadra pa še vedno ostaja odprto vprašanje delitve pouka na manjše skupine učencev na višji stopnji, na nižji stopnji pa kvaliteta pouka še vedno ni najboljše. Poseben problem predstavlja tudi pouk plavanja kot ene življenjsko najpomembnejše veščine. V občini namreč nimamo nobene javnega odprtega bazena, prav tako nobena šola ne

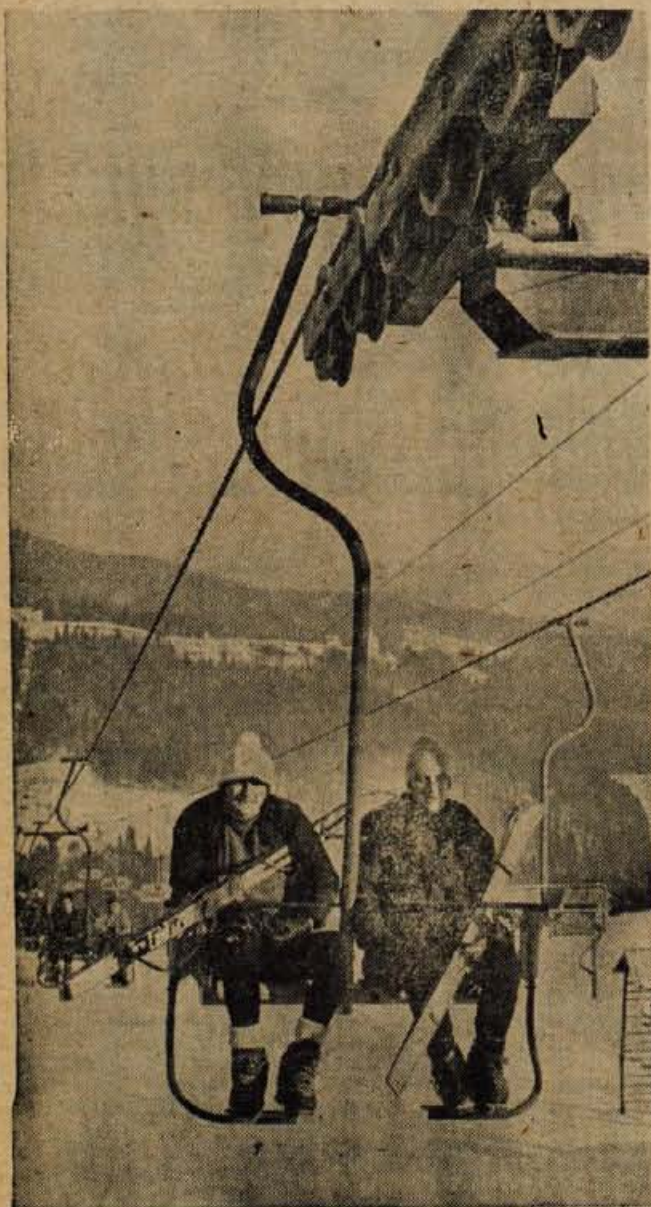
premore pokritega bazena. Tako imamo kljub organiziranju »šole v naravi« (v Zireh, Zelezniških) še vedno velik del učencev — neplavalcev, čeprav pouk plavanja predstavlja šolsko učno obveznost. Iskreno upamo, da bo v prihodnje skupnost posvečala večjo pozornost gradnji bazenov pri šolah ali izven njih. Prvi spodbudni korak so napravili v KS Zelezniški, kjer so z referendumom sprejeli samoprispevek za gradnjo plavalnega bazena v Zelezniških.

Naša športna društva so dosegla tako v kvaliteti kot v množičnosti lepe uspehe. Največji napredek je bil dosežen v smučanju, in sicer v alpskih, tekaških in skakalnih disciplinah. Vse tri smučarske organizacije SK Trans turist, SD Alples, SK Alpina, kot tudi SD Poljane in smučarska sekcija pri TD Sorica so izredno delavne in so zlasti med mladino razvile množično dejavnost, iz katere že vidno raste kvaliteta. V preteklem letu smo v nekaj smučarskih disciplinah imeli državne ali republiške prvake med pionirji, v drugih disciplinah pa je bilo vrsto naših pionirjev v prvi deseterici. Vsi našti klubi načrtno in intenzivno vzgajajo večje skupine mladih. Sportni entuziazem smučarskih delavcev je občudovanja vreden in njim gre posebna zahvala za neštete uspehe in za organizacijo velikega števila občinskih, sindikalnih, medklubskih republiških in državnih prvenstev v naši občini. Tudi uspešna vsakoletna množična spominska prireditve »Po poteh partizanske Jelovice« je možna samo zaradi zavzetosti smučarskih delavcev. Pogoji glede objektov in kadrov so na področju smučanja najboljše, tako da ima to področje izredno lepe in realne

perspektive za nadaljnji razvoj. V bodoče bi bilo treba pritegniti k »beli opoznosti« čimveč odraslih z organizacijo začetniških smučarskih tečajev, saj je tovrstna rekreacija nadvse koristna. Velik propagandni učinek za snužanje pričakujemo letos od evropskega pionirskega kriterija, ki bo za 1000-letnico Loke organiziran v februarju na Starem vrhu.

Tudi pri igrah z žogo smo tako v množičnosti (predvsem pri pionirjih) kot tudi na področju tekmovalnega športa dosegli lepe uspehe. Najbolj popularna sta v naši občini košarka in roketna. V košarki smo (mel) že državne in republiške prvake pri pionirjih (OS Žiri) in pa moštvo pod samim republiškim vrhom (OS Trata). Za tako uspešne rezultate so zaslužni predvsem neumorni telesnovzgojni učitelji na teh šolah. Pri članih in članicah uspešno zastopata našo občino v republiški košarkarski ligah dve moštvi KK Kroj. Pri roketarjih pa so na vrhu republiške lige Alplesove članice iz Selc, v drugi conski ligi pa ima dve moštvi delovno društvo RK Sešir. Da bomo zagotovili uspešen razvoj obeh panog, bomo v bodoče morali vložiti več v gradnjo igrišč in vzgojo trenerskega kadra.

Strelci so organizirani v petih družinah v občini in zajemajo okrog 250 članov. Po kvaliteti so bili z nekaterimi svojimi tekmovalci, kot tudi ekipno vedno v republiškem vrhu. Posebno delavna in uspešna je SD Kopačevina Trata. Velik problem v strelstvu predstavljajo nezadostna in neurejena strelišča. Družba bo v bodoče morala rešiti vprašanje gradnje osrednjega občinskega strelišča, saj je od tega odvisna tudi obrambna moč našega

Zičnica na Stari vrh

Vloga kmetijske pospeševalne službe pri hitrejšem razvoju kmetijstva v občini Škofja Loka

Za kmetijstvo kot pomembno gospodarsko panogo je prav tako kakor tudi za druge dejavnosti potrebno, da hitreje vključuje v svojo proizvodnjo novosti, ki povečujejo proizvodnjo in storilnost. Zato je povsem razumljivo, da je kmetijska pospeševalna služba, ki je bila v letošnjem letu dokončno formirana pri Kmetijski zadrugi Škofja Loka, naletela pri kmetih na topel sprejem. Zanimki obstoječe pospeševalne službe segajo že v leto 1967. Od takrat dalje se je ta služba razvijala in izpopolnjevala, tako da danes delujejo na tem področju trije agronomi s pomočjo kmetijskih tehnikov na 14 proizvodnih okoliših.

Prav je, da sedaj, ko je leto mimo, pregledamo, kaj je bilo storjenega v preteklem letu in kakšni so načrti za naslednjo sezono. Za uspešno delo je prvi pogoj sistemski pristop, ki na eni strani preprečuje, da bi se stvari brez potrebe ponavljale, na drugi pa omogoča boljše povezavo. Na samem začetku leta je pospeševalna služba izdelala delni program razvoja kmetijstva za srednjeročno obdobje 1971/75. Tako srednjeročni kakor tudi akcijski program — oboja je sprejela tudi občinska skupščina — konkretno navajata akcije, ki jih bo treba v tem obdobju izvesti. Največji poudarek je prav gotovo na usmerjanju kmetij k večji tržni proizvodnji in s tem k večjim dohodkom na kmetiji. V srednjeročnem obdobju naj bi načrtno obdelali vsaj 350 kmetij, in to predvsem večjih, koder jim je kmetovanje glavni vir dohodka. Nikakor ne bomo smeli zanemariti tudi vseh ostalih, t. j. manjših kmetij, toda zanje bo treba že v tem obdobju iskati tudi dodatne vire dohodkov (zaposlitve, polindustrijsko pridelovanje kmetijskih proizvodov na kmetiji, kmečki turizem itd.) kolikor takih dohodkov že nimajo. Seveda pa programa ne bi bilo mogoče realizirati brez ustreznih finančnih sredstev. Da bi to dosegli, je bil v okviru občine podpisan družbeni dogovor o namenskem izločevanju sredstev za kreditiranje zasebnega kmetijstva, ki do 1975 leta zagotavlja vsaj nekaj potrebnih sredstev.

Pospesovalna služba je v letu 1972 izdelala skupno za 72 kmetij usmeritveno-investicijske programe, poleg tega pa je bilo izdelanih še 55 programov, ki bodo kmetovalcem koristili tudi za davčne olajšave, ki jih je občinska skupščina uvedla za tiste, ki načrtno vlagajo sredstva za

izboljšanje kmetijstva. Na podlagi izdelanih programov je bilo odobrenih 3.000.000 din srednjeročnih investicijskih kreditov, katerih namen-skost in racionalnost pospeševalna služba stalno nadzoruje. Pri tem se še posebej zavzema, da bi se čimveč strojev, za katere ta možnost obstaja, nabavilo v skupinski rabi. Strojne skupnosti imajo tudi prioriteto pri naje-manju kreditov.

Večja denarna vlaganja in vse večja intenzivnost proizvodnje na kmetijah zahteva tudi več konkretnega in teoretičnega znanja. Zaradi tega poskuša pospeševalna služba posredovati čimveč novosti neposrednim uporabnikom z najrazličnejšimi oblikami. Poleg strokovnih predavanj, ki jih je bilo v zimski sezoni 1971/72 13, predvidenih za sezono 1972/73 pa jih je 15, je služba organizirala pri 12 kmetovalcih poskuse uvajanja novih hibridnih sort koruze in nadaljevala s tremi gnojilnimi poskusi na travniku oz. travnodeteljni mešanici. Omeniti velja še celo vrsto strokovnih ekskurzij, ki so bile organizirane po proizvodnih okoliših kmetijske zadruge. Kmetom so bili s strokovno razlago posredovani rezultati kemičnih analiz vzorcev tal (214) in vzorcev krme (23), ki so jim služili za ustreznejše gnojenje z gnojili oz. za zboljšano krmiljenje goveje živine. Podobna akcija je v teku tudi to sezono in upamo, da rezultati tudi to pot ne bodo izostali.

Nikakor ne smemo pozabljati tudi na mlade bodoče proizvajalce in lastnike kmetij. Pri poskušanju organiziranja let-let so nam v pomoč mladi fantje in dekleta, ki so obiskovali zimske šole za kmetovalce oz. gospodinjke šole. S sodelovanjem sklada za pospeševanje kmetijstva in OKZMS smo organizirali prav za njih strokovno ekskurzijo v Smederevsko Palanko. Da pa bi bolje spoznali, kakšno je kmetijstvo na Loškem, smo za mlade organizirali enodnevno ekskurzijo na dveh nižinskih in dveh višinskih kmetijah. Izbrali smo take, ki so se začele usmerjati med prvimi in imajo danes že zelo lepe uspehe.

Tudi na področju selekcije in reprodukcije živine je bilo že marsikaj napravljenega, ali pa so akcije v teku. Tako je bilo med letom pregledanih nad 220 plemenskih telic, za katere je bil uveljavljen tudi republiški regres iz stabilizacijskega sklada, Vendar smo mnenja, da je primernih

telic na terenu še precej več in škoda, da jih kmetovalci vseh ne prijavljajo.

Med letom je bil izdelan program reorganizacije kontrolne službe za mlečnost krav. V »A« kontrolo je bilo sprejetih nekaj novih hlevov, ki ustrezajo predpisanim normam. Takih hlevov je trenutno 64 s 320 kravami, v ostalih hlevih pa se bo opravljal »B« in »Z« kontrola po ustreznem programu.

Prav tako je v izdelavi srednjeročni program razvoja hlajenja in zbiranja mleka ter hladilnih naprav, za hlajenje mleka izpod 12°C. Nestrjene vasi, in to predvsem po škofjeloškem hribovju, ter večje samotne kmetije nam narekujejo specifične rešitve tudi na tem področju. Zaradi velikih sredstev, ki bodo za to potrebna, menimo, da je prav, da se dela lotimo z jasno izdelanim načrtom.

Pri kmetijskih gradnjah so poleg usmerjanja in kreditiranja najbolj potrebna strokovna posvetovanja, če hočemo, da bodo rešitve pravilne. Med letom je bilo kljub velikemu pomanjkanju gradbenega materiala zgrajenih 39 silosov v skupni izmeri 2450 kub. metrov silosne prostornine. Razen tega je bil zgrajen še en vodni rezervoar in jama za gnojevko v izmeri 150 kub. metrov. Koritastih in oglatih silosov je bilo letos zgrajenih v skupni izmeri 500 kub. metrov. Služba je sodelovala pri izdelavi idejnih skic za adaptacije oz. novogradnje govejih hlevov v 25 primerih s povprečno velikostjo hleva 28 stojišč.

Iz vsega navedenega je razvidno, da se je služba angažirala na vseh najpomembnejših strokovnih področjih našega kmetijstva, čeprav lahko ob enem trdimo tudi to, da se je na drugi strani vključevala in sodelovala z družbenopolitičnimi skupnostmi v občini in strokovnimi organizacijami v republiki.

Za konec je potrebno omeniti še to, da so navedeni uspehi plod prizadevanja vseh, tako zadruge, združene pospeševalne službe, družbenopolitičnih organizacij in banke pa še koga drugega. Na področju kmetijstva se pojavljajo predvsem kompleksni problemi, ki jih je treba le tako tudi reševati. To naj nam bo napotilo tudi za bodoče delo in prepričani smo lahko, da uspehi ne bodo izostali.

Vodja pospeševalne službe
Kumer Jurij,
dipl. ing. agr.

okolija. Brez ustreznega strelstva se strelstvo ne bo moglo ustrezno razvijati, kot zahteva načrt organizacije vsejidskega odpora.

Pomembno je nadalje omeniti ponovno oživljeno dejavnost med mladino v društvi Partizan. Tu so v zadnjih letih razvili zlasti med pionirji množično vadbo, iz katere v prihodnosti pričakujemo tudi kvaliteto v gimnastiki.

Zirovski judoisti že nekaj let uspešno nastopajo v republiški ligi in so dosegli zlasti posamezno že lepe uspehe.

Skoraj vse naše večje delovne organizacije imajo lepo razvita interna tekmovanja v posameznih športih in v uspešno sodelujejo tudi v republiških sindikalnih tekmovanjih v svoji panogi. Vendar sta za športno dejavnost v delovnih organizacijah značilna dva pojavi:

1. zapiranje v ožje skupine, ki se »profesionalno« bavijo s športom,

2. kampanjsko delo. V prihodnje bo zato v delovnih organizacijah treba poskrbeti za večjo popularizacijo in množičnost v rekreativnih športih in pa za stalno načrtno delo ter tudi za gradnjo športnih igrišč znotraj delovnih organizacij.

Našteli smo samo nekaj uspehov najbolj razvitih »občinskih« športov. Da smo razvili lepo telesnovzgojno dejavnost, dokazujejo tudi priznanja, ki so jih prejeli naši športni delavci in telesnovzgojne organizacije. Naj navšojemo samo nekatere izmed njih:

• trije telesnovzgojni delavci so prejeli Bloudkovo plaketo, kot eno najvidnejših priznanj na telesnovzgojnem področju naše republike;

• SSD »Janez Peterneš«, Gimnazija je za svojo uspešno dejavnost v preteklosti prav tako prejelo Bloudkovo plaketo;

• štirje telesnovzgojni delavci so prejeli Titova odlikovanja;

• dva športna delavca sta prejela občinsko priznanje;

• 32 športnih delavcev in 8 telesnovzgojnih organizacij je prejelo republiške plakete ob 30-letnici OF.

NASI NAČRTI V BODOČE

Na osnovi analize telesnovzgojnega področja naše občine, ki je bila lani marca pred skupščino občine Škofja Loka, je bil izdelan okvirni srednjeročni program razvoja tekmovalnega in množičnega rekreativnega športa za šole, delovne organizacije in športna združenja, nadalje program vzgoje kadrov in gradnje objektov. Osnutek programa bo v kratkem zopet pred skupščino. Na področju gradnje objektov bo treba v urbanističnih planih najprej zagotoviti površine za športne parke in objekte in v tem smislu kot parcialne strokovnjake pri-

tegniti telesnovzgojne delavce, da ne bomo zagrešili napak, ki so lahko daljnosežnega in usodnega značaja za razvoj telesne kulture v naši občini. Analiza je pokazala, da smo glede površine športnih objektov po kvadraturi na občana daleč pod slovenskim povprečjem. Če upoštevamo, da stanje v Sloveniji v tem pogledu ni rožnato, da torej zaostajamo za ostalimi evropskimi deželami, potem vidimo, da je stanje pri nas v občini zelo kritično. Brez ustreznih objektov ni možno razviti množičnosti in kvalitete v telesni vzgoji, razen v planinstvu. Naše telovadnice so tudi v izvenšolskih urah prezasedene. Občinska zveza za telesno kulturo se zavzema, da bi v celji občini uvedli samoprispevek za gradnjo športnih objektov, tako kot so ga v KS Železniki že uvedli namensko za gradnjo plavalnega bazena. Zelo potrebna je gradnja naslednjih športnih objektov: osrednji športno-kulturni dom, atletska športna igrišča pri šolah v Loki, Zireh in Železnikih, pokriti bazeni pri šolah v Loki in Zireh (ali Gorenji vasi), teniških igrišč, rokometnih in košarkarskih igrišč ter drsališča.

Letošnjo pomlad bo dokončno zgrajena »TRIM« steza na Kranceljnu. Pričakujemo, da bo ta objekt veliko pripomogel k popularizaciji množične rekreativne telesne vadbe zlasti pri odraslih. Pozivamo delovne organizacije in družbenopolitične skupnosti, da sodelujejo s finančnimi sredstvi pri gradnji »TRIM« steze, saj bo le-ta last nas vseh.

Pričakujemo, da bo že v prvih mesecih letošnjega leta ustanovljena telesnovzgojna skupnost kot osnovni družbeni dejavnik in usmerjevalec razvoja telesnovzgojnega področja v naši občini. Občinska zveza se bo pri svojem nadaljnjem delu zavzemala predvsem tudi za večjo idejno vsebino športa in telesne vzgoje, zlasti med mladino.

Na tem mestu se vsem našim telesnovzgojnimi delavcem, skupščini občine Škofja Loka, društvu pedagogov telesne kulture, kot osnovnemu strokovnemu dejavniku tega področja, družbenopolitičnim organizacijam, šolam in gospodarskim organizacijam — pokroviteljem zahvaljujemo za uspešno sodelovanje in jili vabimo, da se tudi v bodoče zavzemajo za realizacijo obsežnih družbenih nalog na telesnovzgojnem področju v smislu današnjega trenutka in gesla: »Zdrav duh v zdravem telesu«. Vsem našim občanom prirčno čestitamo za občinski praznik in jih pozdravljamo s športnim ZDRAVO!

inž. Filip Smid,
predsednik občinske zveze za telesno kulturo

Ob tisočletnici Škofje Loke

Ob sotočju dveh rek leži tisočletno mesto Skofja Loka. Obdana je z visokim obzidjem, ki se tu pa tam že podira, čeprav je v svojem času dobro odbijalo Turke. Za obzidjem pa so stare hiše z majhnimi okenci. Na Homanovi hiši so stare, a še vedno lepo ohranjene freske. Najstarejša hiša v mestu je kašča, ki stoji na Spodnjem trgu. Vanjo so freisinški škofje spravljali poljske pridelke, ki so jim jih prinesli podložniki. Velika zanimivost je tudi kamniti most, ki ima zanimivo zgodovino. Na Mestnem trgu še zdaj stoji vodnjak, v katerega so hodili meščani po vodo, danes pa se na klopci ob vodnjaku zbirajo babice z vnučki in turisti, ki jih ni malo. Največja znamenitost pa je prav gotovo grad, ki se veličastno vzdiguje nad mestom. Tu se v nedeljskih popoldnevih sprehajajo meščani, saj je prijeten hlad pod kostanji.

Tudi v grad je zanimivo pogledati, saj je tu muzej Skofje Loke in okolice. Posebno lep je grad ponoči, ko je ves osvetljen in se vidi daleč naokrog.

To je le delček od vsega lepega in zanimivega, kar lahko vidite v našem mestu, ki je tisoč let kljubovalo soncu, vetru in dežju, prenašalo freisinške gospode, odbijalo Turke in se borilo za obstoj.

Če pa hočete vedeti o mestu kaj več, ga obiščite in prav gotovo se ne boste dolgočasili, saj je vredno pogledati vsako hišo, vsak kotiček Skofje Loke. V novem delu mesta pa boste zvečer lahko zaplesali, se okopali v bazenu ali savni v hotelu Transturist. Vse kar potrebujete, pa lahko kupite pri Nami.

Obeti so lepi in mislim, da ne bo nihče razočaran, če bo obiskal to staro mesto.

Majda Lušina, 8. a r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Skofja Loka

Starost kljubuje (1973 - 1973)

Našega mesta doslej še niste poznali, zato ste se odločili, da ga obiščete. Toda ko ste se sprehajali po njegovem glavnem trgu, ulicah in gradu, ste bili gotovo malce začuden. Izogibatj ste se morali kupom peska in deskam, položenih po tleh, ter prestopati izkopane järke. Delavci pa so hiteli z delom in stroji so brneli ves dan, kot da se mesto pripravlja na nekaj velikega.

Da, prav res! Če naš domovini lahko rečemo mati, potem naše mesto lahko imenujemo staro mater. Letos bo namreč minilo tisoč let, odkar je bila Skofja Loka kot mesto zapisana v uradne listine. In občinski možje so se odločili, da mora mesto čimbolj praznično in polepšano proslaviti svoj tisočletni dan.

Naše mesto je eno najstarejših mest. Zgodovina je pustila dokaze, sledove prote-

klosti vidimo. Starodavni grad, ki je predstavljal osrednjo podobo Skofje Loke, ponosno kljubuje nad mestom. Bil so časi, ko so tam prebivali častitljivi grofje in upravljali svoje posestvo. Danes jih ni več, ostal pa je njihov mogočni dom kot simbol preteklosti — nekdanje slave. Ohranilo se mu je tudi staro mestno jedro, ki mu je srednjeveška arhitektura dala svoj pečat. Ozke ulice so s trgov, kot centrom mesta in visokimi hišami, stisnjene druga k drugi. Na obrobju tega starega mesta pa se razvijajo moderni mestni predeli s stanovanjskimi in industrijskimi objekti.

Zivljenje teče dalje in postavlja vedno nove zahteve. Mesto raste. Spomeniki preteklosti pa žive z njim — so del njega.

Letos bo torej mesto staro tisoč let. In če ga boste obi-

skali, vas bo pričakalo praznično in lepše kot je bilo lani, ko so ga pripravljali jubilej.

Marko Volčjak, 3. b,
poklenna Jesna šola,
Skofja Loka

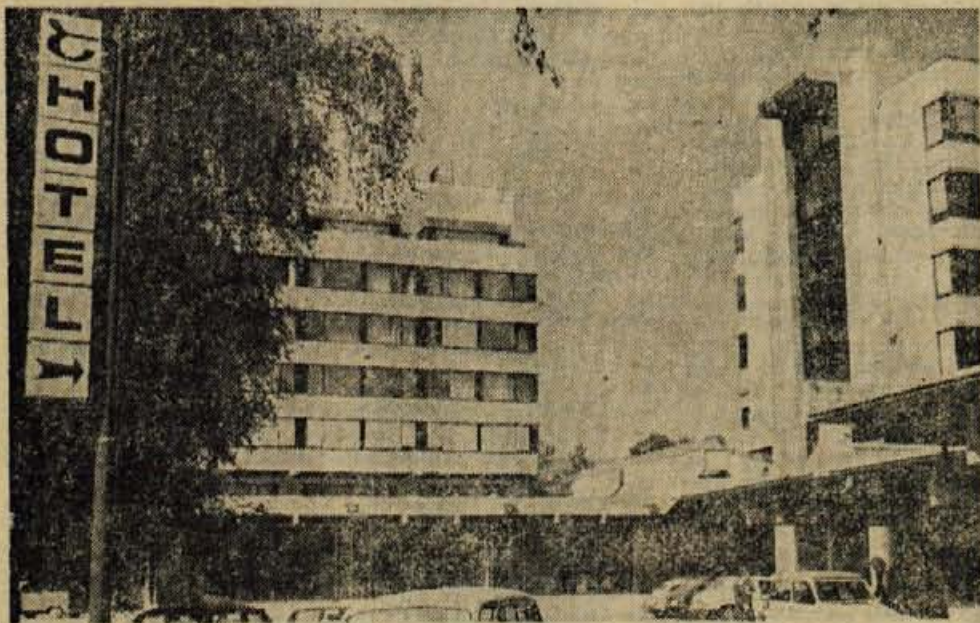
Moj domači kraj

Trdno sem prepričana, da ne poznate Zirov, kjer živim, zato vam jih bom поблиže predstavila. Poslopja stojijo v ozki dolini, ki jo obdajajo griči. Spomladaj hišo zakrivajo sadna drevesa, ki so posejane na po vsej bližnji okolici.

Zivljenje v takem kraju je lepo. Vsi se veselimo pomladnega cvetja in sonca. Tudi trkrat, kadar zamolko tišine deževnega dne prekinejo grmenje in ko oblačno nebo parajo dolge strele, ne obupamo, čeprav se vsi bojimo, da bi kam treščilo, ker je do najbližjega soseda precej daleč. Ker živimo v samotni, bl vsi najbrž mislijo, da je življenje pusto in brez vsakega

Združeno podjetje Transturist Skofja Loka

Napredek na vseh področjih

Hotel Transturist so postavili v slikoviti Skofji Loki, tisočletnem mestu s srednjeveškimi ozki ulicami in mogočnim gradom nad njim

● Če primerjamo Transturistove poslovne rezultate prvih desetih mesecev lanskega leta z rezultati, doseženimi v enakem obdobju predlanskim, ugotovimo razveseljive rezultate in velik napredek. Leta 1971 je združeno podjetje Transturist Skofja Loka v desetih mesecih ustvarilo 81.166.000 dinarjev celotnega dohodka, lani pa

101.678.000 dinarjev ali za 25 odstotkov več! Povečali so se tudi drugi elementi, pomembni za uspešnost poslovanja delovne organizacije. Amortizacija je poskočila za 64 odstotkov. V prvih desetih mesecih leta 1971 je znašala 10.355.000 dinarjev, v enakem obdobju lani pa kar 16.974.000 dinarjev! Povečalo se je tudi investicijsko vzdrževanje.

Predlanskim je doseglo 1 milijon 860.000 dinarjev, lani pa kar 3.199.000 dinarjev. Torej, skok za 171 odstotkov.

● Znatno so porasli tudi osebni dohodki. V desetih mesecih leta 1971 so pri Transturistu izplačali 20 milijonov 841.727 dinarjev osebnih dohodkov, v enakem lanskem obdobju pa 33.884.656 dinarjev ali za 63 odstotkov

več. Pri tem moramo povedati, da se je število zaposlenih povečalo samo za 11 odstotkov. Leta 1971 je bilo povprečno 927 zaposlenih, lani pa 1030.

● Narasla je tudi retencija, ki jo ustvarjajo hoteli. V prvih desetih mesecih lani je znašala 10.293.322 deviznih dinarjev, leto prej pa 7.242.821 deviznih dinarjev. Retencija se je torej povečala za 42 odstotkov.

● Povečane Transturistove storitve se kažejo v prevoznih potniških in tovornih kilometrih. Število prvih se je povečalo za 4 odstotke, število tovornih kilometrov pa za 5 odstotkov. Znatno večja je tudi lastna cena kilometra brez upoštevanja sprememb pri cenah. Lastna cena potniškega kilometra se je povečala za 13 odstotkov, lastna cena tovornega kilometra pa za 12 odstotkov. To kaže, da so bili Transturistovi avtobusi lani bolj izkoriščeni, tovornjaki pa so opravili manj praznih voženj.

● Število prenočitev v Transturistovih hotelih, ki imajo 1417 ležišč, se je v lanskem desetih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem predlanskim povečalo za 22 odstotkov. Število prenočitev je preseglo 200.000 in je znašalo v lanskem desetih mesecih 207.225. Vsako ležišče je bilo izkoriščeno 44-odstotno, kar je vsekakor ugodno.

● Povečano število prevoženih kilometrov in večja izkoriščenost zmogljivosti sta ugodno vplivala na ostanek dohodka. Leta je konec lan-

skega oktobra znašal 6.067.000 dinarjev. Ker pa sta november in december pasivna meseca, je bil ostanek dohodka ob zaključku lanskega leta nekoliko manjši, vendar je vsota še vedno ugodna.

● Za lanski nakup potniških in tovornih vozil je značilno, da je Transturist začel kupovati več vozil domače proizvodnje (Daimler-Benz, Fap), ker so uvožena vozila izredno draga, razen tega pa je bilo omejeno izdajanje uvoznih dovoljenj. Prejšnja leta je Transturist kupoval predvsem uvožena vozila. Združeno podjetje ima danes 142 tovornjakov in 15 prikolic ter 96 avtobusov.

● V združenem podjetju Transturist Skofja Loka so se nadvse resno lotili ureditve čevanja ustavnih dopolnil. 5. 1. januarjem letos je v okviru združenega podjetja začelo delovati 11 temeljnih organizacij združenega dela. V podjetju so prepričani, da bodo TOZD omogočile še skrbnejše ravnanje s sredstvi ter usklajeno investicijsko politiko, ki bo v interesu TOZD ter združenega podjetja. TOZD omogočajo tudi večji vpliv samoupravljalcev na odločanje. Na ta način bodo odstranjeni še nekateri problemi kot premajhna obveščnost, neodgovorno ravnanje z osnovnimi sredstvi itd.

● Čestitkam ob občinskem prazniku Skofje Loke in 1000-letnici Skofje Loke se pridružuje tudi kolektiv združenega podjetja Transturist Skofja Loka.

smisla in zabave. Pa ni tako. Dogodki enega dne niso podobni drugemu. Z voljo do življenja premagujemo težave. Jeseni, ko redke njive obrodijo sadove, hitimo, da spravimo čim več, kajti zime so zelo puste. Pozimi zapade precej snega, zato nam ne preostane drugega kot lopate v roke in spraviti s poti novozapadli sneg. Vsaj se najbrž veselite snega, toda nam je sneg povsem odveč. Hribovita pokrajina je ob zimskih dneh zelo pusta. Bukova drevesa in redke smreke se sklanjajo pod težo snega. Če nas kdo pozimi obišče, zatrjuje, da tu nikoli ne bi živel, toda če ne bi imel druge izbire, pa bi moral, kot moramo mi. Z vsem srcem smo navezani na zelene travnike. Okoliški hribovi so posejani s kamenjem, ki je vidno tudi na njivah.

Opisala sem vam svoj domači kraj in upam, da si ga zdaj bolje predstavljate.

Magdalena Loštrek, 7. a r.
osn. šole padlih borcev,
Zlri

Škofja Loka tisočletno mesto

Iz dni, ko zgodovina prvič omeni z besedo loško ozemlje, je še polno nejasnosti. Mislim na čas okoli leta 973, ko je nemški cesar daroval freisinškemu škofu prvo veliko posest na loških tleh. Prva naselja so bila v današnji Stari Loki. Toda škofje se tu niso počutili dovolj varno, zato so svoj dom prenesli ob sotočje obeh Sor. Zgradili so si grad in pod njim je zacvetelo mesto. V času turške nevarnosti so si zgradili mogočno obzidje. Mesto je bilo varno in se je hitro širilo. Njegovo utripanje ni ugasnilo niti ob razsajanju kuge in med požari, ki so bili zaradi svetljenja ulic z baklami zelo česti. Zgodovina, ki je več kot osemsto let združevala usodo tega ozemlja pod istim zemljiškim gospostvom, freisinške škofije, je ustvarila posebne pogoje za razcvet obrtniškega stanu. Obzidje je še danes postajalo odveč in je mesto oviralo pred širitvijo. Zato so ga porušili in o njegovi mogočnosti pričajo samo ostanki. Prihajali so dobri in čestokrat slabi časi, z njim veselje in žalost, ki so ga delili mesto in njegovi prebivalci. V času, ko je agresor zasedel naše ozemlje, je bilo mesto z dušo in telesom proti njemu. Toda prišli so svobodnejši časi in mesto se je hitro razvilo. Staro in novo se prepleta na vsakem koraku in koraka novim prigradam nasproti.

Bogdan Hafner, 8. a r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Škofja Loka

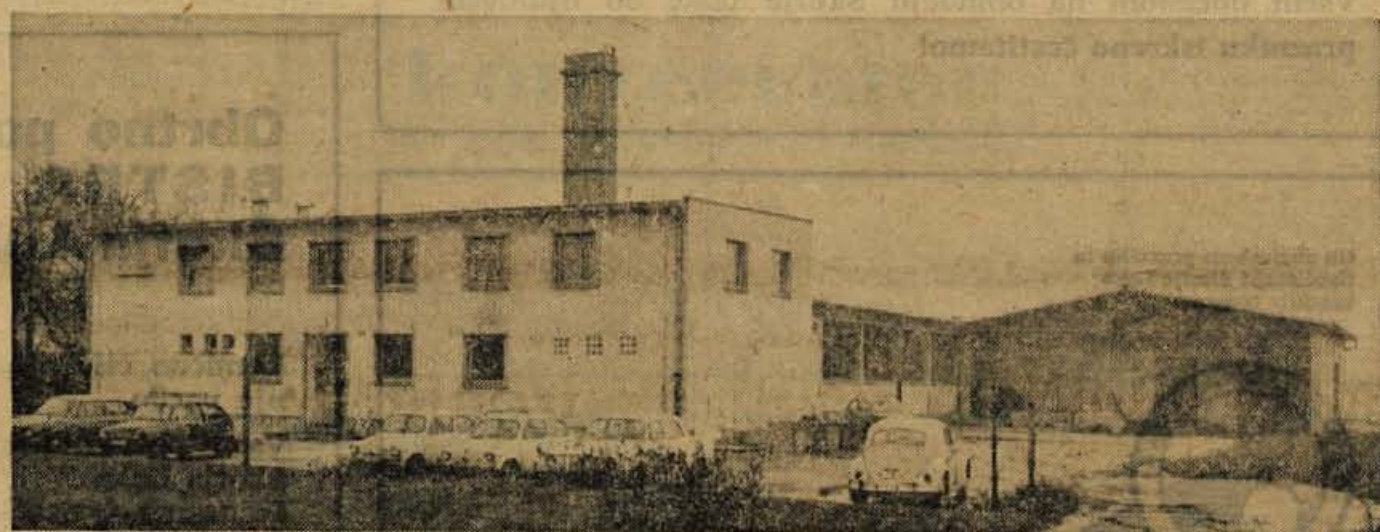
MARMOR HOTAVLJE

Marmor Hotavlje, znani rudnik naravnega kamna v Poljanski dolini, pridobiva marmor iz svojih zalog, poleg tega pa se njegovi kamnoseki ukvarjajo tudi s predelavo vseh vrst jugoslovanskih marmorjev. Podjetje, ki zaposluje 80 delavcev, je bilo ustanovljeno leta 1948. Njegove perspektive so usmerjene predvsem v proizvodnjo breton plošč.

- Delovni kolektiv Marmor
- Hotavlje želi vsem občanom in poslovnim prijateljem ob občinskem prazniku veliko uspehov!

Hotaveljski kamnoseki pri montaži

Novi prostori proizvodno montažnega podjetja Inštalacije

Proizvodno montažno podjetje

INŠTALACIJE Škofja Loka

Aprila leta 1959, ko je bilo ustanovljeno podjetje Inštalacije Škofja Loka, je bilo zaposlenih v njem le 6 ljudi, ki so skrbeli za vzdrževanje in popravilo električnih inštalacij na področju Škofje

Loke. Pet let kasneje so se inštalaterji preselili v nove prostore in razširili dejavnost. Lotili so se izdelovanja razdelilnih omar za stanovanjske in industrijske objekte. Za Loško tovarno hladilnikov pa

so začeli izdelovati tudi stikalne omarice ter klimatske naprave.

Leta 1969 so dobile Inštalacije nove prostore. Le-ti so omogočili ponovno razširitev dejavnosti. Razen prej omenjenih proizvodov so začeli izdelovati tudi gradbiščne razdelilnike ter strelovode za industrijske in stanovanjske objekte. Predlanskim je zrasla še nova pločevinska delavni-

ca. 60-članski kolektiv tako lahko izpolni tudi želje drugih strank.

- Ob občinskem prazniku
- občine Škofja Loka in ob
- 1000-letnici mesta Škofja
- Loka čestita kolektiv In-
- štalacij Škofja Loka vsem
- občanom in poslovnim pri-
- jateljem ter jim želi obilo
- uspeha!

Embalažno grafični zavod

Podjetje EGZ, nekdanji Invalid, je bilo ustanovljeno v decembru 1948! Takrat so bili v njem zaposleni komaj štirje delavci! Osnovno dejavnost na novo ustanovljenega podjetja je v tistih časih predstavljala knjigoveznica.

Kmalu so se ji pridružili še mizarji, ki pa v novem okviru niso dolgo vztrajali. Dalj časa, vse do danes, pa sta se obdržala »plastika« in začetenik — kartonaža.

Podjetje trenutno zaposluje 165 delavcev, stipendira pa

tudi 11 dljakov za grafično stroko!

Največja težava EGZ so trenutno prostori. Puštalski grad je že zdavnaj premajhen. »Upam in sem prepričan, da bomo že letos gradili novo halo,« pravi direktor Janko Poljanec. »Za gradnjo smo že namenili precejšnja sredstva. Hala s površino 5400 kvadratnih metrov naj bi zrasla v industrijskem predelu na Trati.

Nekdanji Invalid in sedanji EGZ je prejel že devet jugo-

slovanskih priznanj »Oscar« za izdelavo embalaže in prav tako za izdelavo embalaže dve evropski priznanji »Eurostar«!

Skupni bruto produkt znašala 23 milijonov dinarjev, povprečni zaslužek na zaposlenega v preteklem letu pa 1480 dinarjev. V letu 1972 se je proizvodnja v podjetju povečala za deset odstotkov!

Poslovnim prijateljem in občanom želi EGZ ob občinskem prazniku mnogo srečel

TERMIKA
LJUBLJANA, Kamniška cesta 25

Pri gradnji in adaptaciji stanovanjskih in poslovnih prostorov ne pozabite na toploto in zvočno izolacijo, ki vam jo omogočajo naši kvalitetni izolacijski materiali tervol in perlit

Vsem občanom na območju Škofje Loke ob njihovem prazniku iskreno čestitamo!

Ob občinskem prazniku in tisočletnici Škofje Loke kolektiv tovarne

»Odeja« Škofja Loka

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem, kupcem, občanom in družbenopolitičnim organizacijam ter jim hkrati želi obilo uspehov pri nadaljnjem delu
Tovarna prešitih odevj Škofja Loka

Center za rehabilitacijo in varstvo slepih in slabovidnih Slovenije ŠKOFJA LOKA

čestita vsem občanom Škofje Loke ob občinskem prazniku in ob tisočletnici mesta.

Komunalno podjetje REMONT Škofja Loka

Delovni kolektiv čestita vsem občanom na področju Škofje Loke za občinski praznik in ob tisočletnici ter jim želi še vnaprej veliko delovnih uspehov

Obrtno podjetje BISTRA Škofja Loka

Kemično čiščenje, barvanje in pranje perila

Vsem občanom na območju občine Škofja Loka čestitamo ob tisočletnici Škofje Loke in občinskem prazniku

Za koriščenje naših uslug se priporočamo

AVTOKOVINAR

Škofja Loka, Poljanska cesta 9
telefon uprava 85-877, telefon avtomehanična delavnica 85-170

Izvršuje strokovno in v splošno zadovoljstvo strank: avtomehanične usluge, ključavničarska dela (transportne naprave za klavnice in hladilnike, stavbena kleparska dela, vodovodne instalacije, vse v kovinsko stroko spadajoča dela in strugarstvo

Ob tisočletnici Škofje Loke in občinskem prazniku čestitamo vsem občanom in se priporočamo

ob občinskem prazniku
in 1000-letnici Škofje Loke
čestita vsem občanom

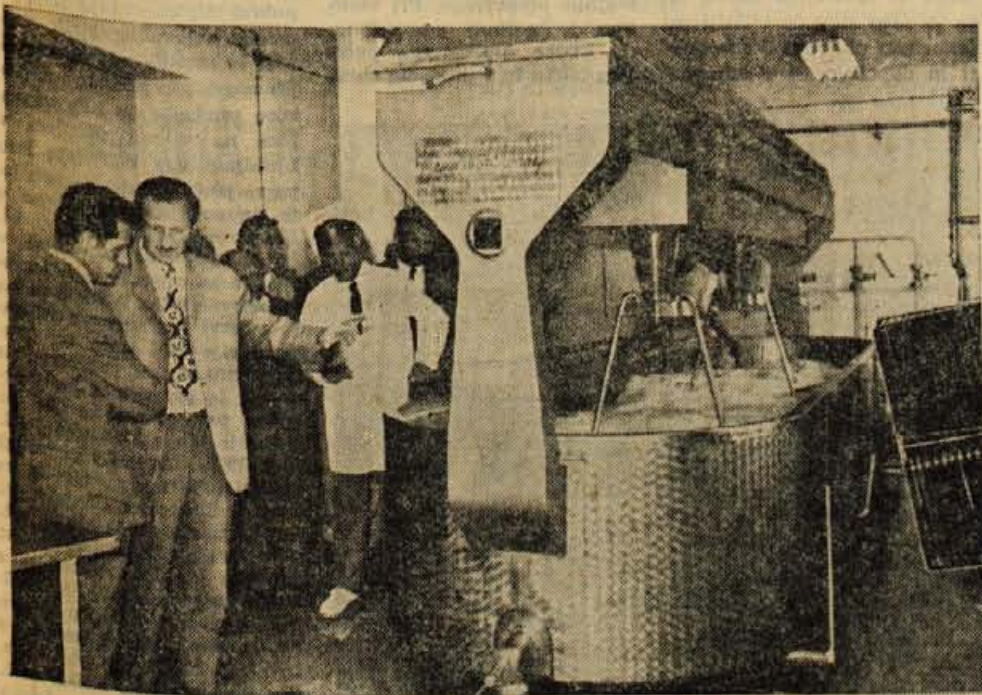
lth

loške tovarne
hladilnikov
ŠKOFJA LOKA

tudi

konzervator

je merilo sodobnosti in standarda

Kmetijska zadruga Škofja Loka odkupuje in prodaja vse vrste kmetijskih pridelkov, oskrbuje kooperante in druge potrošnike z vsemi potrebnimi sredstvi za proizvodnjo, kot so gnojila, semena, zaščitna sredstva, kmetijski stroji, drobno kmetijsko orodje, gradbeni material, premog in razno drugo blago.

Slikopleskarstvo

Škofja Loka
telefon 85-340

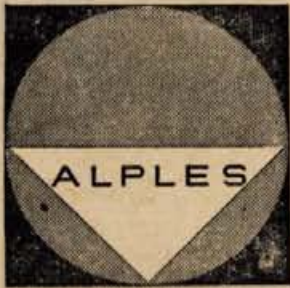
Izvajajo:
slikopleskarska dela
fasaderska dela
brizganje plastičnih ometov
polaganje zidnih in stropnih tapet
polaganje plastičnih in sintetičnih podov
črkoslikarstvo

Dela izvajamo po nasvetih arhitekta. Naše geslo: kvaliteta in zmerne cene

Se priporočamo in čestitamo vsem poslovnim prijateljem in občanom za občinski praznik in tisočletnico Škofje Loke

za občinski praznik predstavljamo

ALPLES Železniki

Med največjimi jugoslovanskimi proizvajalci pohištva

ALPLES IZ ŽELEZNIKOV IMA V SVOJEM SESTAVU 5 DELOVNIH ENOT, IN SICER DELOVNO ENOTO PLOSKOVNEGA POHIŠTVA, DELOVNO ENOTO FONSKEGA POHIŠTVA, DELOVNO ENOTO VRATNIH PODBOJEV, DELOVNO ENOTO ŽAGA-ZABOJARNA IN DELOVNO ENOTO SKUPNE SLUŽBE.

● Osnovni proizvodni program delovne enote ploskovnega pohištva je izdelava pohištva za dnevne sobe (artur, B-program), izdelava pohištva za predsobe (alfa in delta) ter izdelava kosovnega pohištva, kamor sodijo omarice za čevlje in perilo, predsobne stene, mizice, stojala za rože itd.

● V delovni enoti fonskega pohištva proizvajajo tele-

vizijska, radijska in gramofonska ohišja, ohišja za zvočnike glasbene kabinete in kosovno pohištvo iz te panoge.

● V delovni enoti podbojev izdelujejo vratne podboje.

● Glavna dejavnost delovne enote žaga-zabojarna pa je žaganje in predelava lesa, in to predvsem za potrebe tovarne.

Odlike Alplesovega pohištva

Bistvena prednost in odlika Alplesovega pohištva je, da le-tega potrošniki lahko dokupujejo, ker je izdelano v vedno enakem barvnem tonu, v enakih širinah, višinah in globinah. Pohištvo je izdelano v foliji, in to v točni imitaciji teaka (tika) in oreha. Razen tega izdeluje Alples pohištvo tudi v furnirju in beli barvi. Pohištvo, izdelano v foliji, ne spreminja barve, in ga je zato mogoče v daljšem časovnem obdobju dokupovati in dopolnjevati v komple-

te. To je odlika in velika prednost Alplesovega pohištva. Blago je iskano na vsem jugoslovanskem trgu. Pohištvo iz Alplesovega B-programa je izdelano v kombinaciji folije in furnirja in ga tovarna izdeluje za potrebo domačega in tujega trga.

Alplesovo predsobno pohištvo je izdelano v svetlem otó furnirju in omogoča shranjevanje različnih predmetov in oblačil. Tako pohištvo je primerno za velika in majhna stanovanja. Pri vsem tem je najbolj pomembno, da kupec Alplesovega pohištva lahko že v predsobi shra-

nj veliko vsakdanjih potrebščin in oblačil.

Pri pisanju o Alplesovem pohištvu ne moremo mimo priznanega fonskega pohištva, ki ga izdeluje Alples za jugoslovanske proizvajalce elektronike, in sicer predvsem za Iskro Sežana in Iskro Pržan ter za Elektronsko industrijo Niš, s katero ima Alples kooperacijsko pogodbo pri izdelavi in izvozu zvočnikov. Elektronska industrija izdeluje zvočne naprave, Alples pa zvočne omarice, ki proizvod obenem tudi kompletira in ga izvažajo predvsem na ameriški trg. Pri tem dosega lepe uspehe in povpraševanje večkrat presega proizvodne zmogljivosti. Lanski izvoz fonskega in kosovnega pohištva je dosegel vrednost 2 ml. milijonov ameriških dolarjev. Alplesova tehnologija izdelave fonskega pohištva v Jugoslaviji nima enakovrednega tekmeca in tudi ne zaostaja za svetovno elito na tem področju.

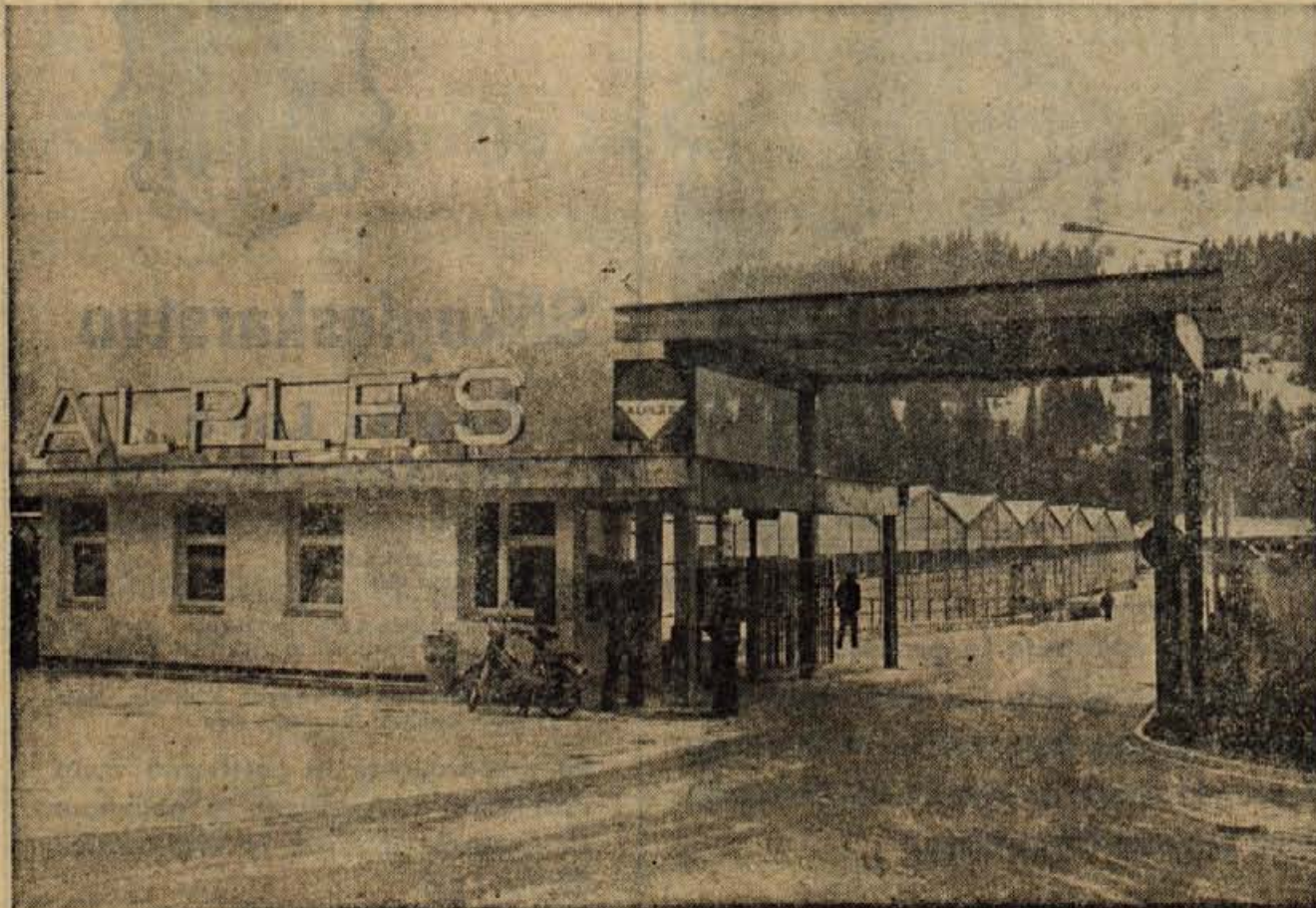
Razen tega izdelava Alples letno okrog 90.000 vratnih podbojev, predvsem za kooperanta LIKO Vrhnika, Alplesova žaga pa zreže letno 23.000 kubičnih metrov listavcev in iglavcev.

Nič čudnega torej ni, če je pobral Alples zadnja leta na naših najkvalitetnejših sejmih in salonih precej najvišjih nagrad in priznanj. Alplesove predsobe so bile nagrajene na salonu pohištva v Ljubljani leta 1969, isto leto pa so prejele tudi nagrado leta na pohištvenem salonu v Beogradu. Leto kasneje so bile na podobni prireditvi v Beogradu nagrajene Alplesove dnevne sobe. Novembra pa je pobral Alples prvo nagrado revije Naš dom na beograjskem sejmu pohištva. Ta sejem je pri nas najbolj cenjen, prva nagrada pa se imenuje »Jugoslovansko pohištvo 1972«. Nagrado je prejel sistem pohištva za otroke in mlade, imenovan domino, ki ga je projektirala dipl. inž. arh. Anika Logar. Prednost domina je, da vzporedno z rastjo otroka lahko spreminja svojo funkcijo in se prilagaja otrokovim potrebam v različnih starostnih obdobjih. Ker ima pohištvo veliko možnost kombiniranja, se lahko postavi v vsak prostor, nima ostrih robov in je poceni.

Alples je dobil leta 1972 v Beogradu tudi posebno diplom Design centra!

Nova tovarna naj sodobnejša v Jugoslaviji

Delovna enota, v kateri izdeluje Alples ploskovno pohištvo, je popolnoma nova tovarna. Stekla je julija leta

Vhod v tovarno Alples

GRADIS

Mizarstvo in tesarstvo predstavljata storitvi, ki sta nepogrešljiv del gradbeništva. In prav s temi dejavnostmi se je že kmalu po vojni začelo ukvarjati lesno industrijsko podjetje Gradis. Gradis je bilo podjetje, ki je obnavljalo partizanske vasil Gradis je bilo podjetje, ki je pomagalo pri gradnji tovarn — dandanašnjih industrijskih gigantov Litostroja in Tovarne glinice in aluminija Kidričevci!

220-članski kolektiv v Skofji Loki si prizadeva, da bi se v najkrajšem času število delavcev še povečalo. Vse večje povpraševanje po stavbnih in pohištvenih predmetih, konstrukcijah mostov, ostrišij, stanovanj in objektov ter primarno obdelanim lesom vseh kakovosti in dimenzij to tudi zahteva.

»Večjo investicijo letos nam predstavljajo portalni žerjav, sekirostrój, uvozni transpor-

ter, izpopolnili pa smo tudi več manjših strojev v gozdarski in tesarski dejavnosti,« pravijo v Gradisu!

Proizvodnja v Gradisu zahteva graditev skladišnih prostorov za polproizvode. Po usposobitvi prostorov, ki so namenjeni za vzgojo vajencev (tesarjev), naj bi bila v prihodnjem letu največja naložba namenjena gradnji kotlovnice in izpopolnitvi strojnega parka!

Treba pa je tudi povedati, da v škofjeloškem obratu Gradis dobro skrbijo tudi za zaposlene. Zal pa kljub večjemu številu stanovanj, nekaj naj bi jih bilo na voljo tudi v prihodnjem letu, delavcev še vedno primanjkuje! Kljub temu pa skoraj 6000 članski kolektiv pričakuje, da se bodo zlasti visoko kvalificirani kadri tudi pri njih v prihodnje raje zaposlovali!

Veliko sreče v letu 1973 vam želi kolektiv Gradisa,

Portalni žerjav v Gradisu

Lesno industrijski obrat Škofja Loka

za občinski praznik predstavljamo

SGP TEHNIK

Škofja Loka

SGP Tehnik iz Škofje Loke poleg industrijskih objektov gradi tudi stanovanjske stavbe. Program predvideva, da se bodo škofjeločani v prihodnjih letih usmerili predvsem v gradnjo stanovanjskih objektov. Tovrstno

usmeritev zahtevajo zlasti izkušnje pri gradnji tovrstnih stavb v Zürich, železnih in Skofji Loki.

V preteklem letu je podjetje predalo stanovalcem 50-stanovanjsko stolpnico v Skofji Loki in 36 stanovanj v

Medvodah. Kakšni pa so načerti? SGP Tehnik Škofja Loka trenutno gradi 120 stanovanj v mestu pod Lubnikom, 12 v Zürich, spomladi pa bo lahko začelo upati na stanovanjski koteček 46 stanovalcev Medvod in 60 stanovalcev Trate.

»V Skofji Loki smo prešli

na modernejši način gradnje,« pravi direktor Jože Albrecht. »Nova pridobitev — armirani beton — pomeni, da je kvadratni meter površine za približno 45 odstotkov cenejši od klasičnega načina na gradnje. Samo primer: ce-

na kvadratnega metra pri novem načinu gradnje znaša 3100 dinarjev, pri klasičnem pa 3500 din!»

Stanovanjska gradnja v Skofji Loki poteka v sodelovanju z Lokainvestom, ki stanovanja prodaja in pripravlja gradbena zemljišča!

Stanovanjski blok v Medvodah so delo SGP Tehnik iz Škofje Loke

Kroj Škofja Loka

Še več izvoza

● 290-članski kolektiv konfekcije Kroj iz Skofje Loke je ustvaril lani 55 milijonov dinarjev realizacije, kar je za 21 milijonov več kakor leta 1971. Tako realizacija je prinesla proizvodnja in prodaja ženskih plaščev, kostimov in moških plaščev. V Kroju so dosegli lani na tem področju svojevrsten rekord! Prvič so prodali prek 100.000 kosov teh proizvodov, kar je vsekakor lep uspeh v zgodovini Kroja. Razen tega so 16.000 kosov svojih proizvodov tudi izvozili v Svico, Nemčijo in Francijo. Vrednost izvoza ženskih in moških plaščev ter kostimov je dosegla lani 80.000 ameriških dolarjev.

● Letos nameravajo izvoz še povečati. Kroj je že sklenil pogodbo za izvoz 22.000 svojih izdelkov. Njegovi plašči in ostali izdelki bodo romali in v Svico in v Zahodno Nemčijo. K večjemu izvozu jih silijo trenutne gospodarske raz-

mere. Izvoz prinaša namreč gotov denar, čeprav pri izvozu ni takega dohodka kot pri prodaji na domačem trgu. Prav tu Kroj letos večjega skoka v prodaji ne pričakuje. Ker je zgradil kolektiv v treh letih popolnoma nove proizvodne prostore, obratnih sredstev ni na pretek, novi zakoni pa onemogočajo kreditiranje dobaviteljev, ki je daljše od 90 dni. Prav zaradi tega torej usmeritev k izvozu.

● V podjetju so nam povedali, da ni delavca, ki bi zaslužil manj kot 1200 dinarjev. Lanski poprečni osebni dohodek pa je znašal 1650 dinarjev.

● Konfekcija Kroj Skofja Loka želi še naprej ostati vodilno podjetje pri izdelavi ženskih in moških plaščev. Tega jim pri tako prizadevnem delu zanesljivo ne bo težko doseči. Da bi bili delovni pogoji zaposlenih še

Damski in moški plašči svetovno znane kvalitete

boljši, želijo letos v tovarni urediti klima naprave. Ves ostali razpoložljivi dohodek pa bodo namenili obratnim sredstvom. Nemogoče je namreč v treh letih zgraditi novo

tovarno in vzporedno ustvariti zadosti obratnih sredstev. Samoupravni organi so se tudi odločili, da bodo skušali čim dosledneje uresničevati stabilizacijske ukrepe!

● Čestitkam ob občinskem prazniku Skofje Loke in ob 1000-letnici Skofje Loke se pridružuje tudi kolektiv Kroja iz Skofje Loke!

za občinski praznik predstavljamo

Želje in okusi potrošnikov so jim osnovno vodilo

LOKA Skofja Loka je prebivalcem Skofje Loke, Selške in Poljanske doline, Zirov, Medvod ter dela Ljubljane poznana predvsem kot prodajalec na drobno, medtem ko drugod, na širšem teritoriju Gorenjske, Primorske in nekaterih predelov Dolenjske nastopa bolj v vlogi solidnega grosista z bogato izbiro živilskega in galanterijskega blaga.

V podjetje navedenih značilnosti in obsega se je LOKA razvila v preteklih dvajsetih letih. Osnovo maloprodajne mreže tvorijo postopoma priključene krajevne trgovine. Seveda so jih bistveno izboljšali in ojačali kar s štirimi dodatnimi lokali. Štiri nadaljnje prodajalne je LOKA izklasičnih preuredila v samopostrežne, skoraj vse ostale pa so bile popravljene v takšni meri, da danes omogočajo sodobno, standardu in željam potrošnikov primerno poslovanje. Za dan republike je lani začela obratovati tudi razširjena in modernizirana samopostrežba na Mestnem trgu v Škofji Loki.

Maloprodajno mrežo je podjetje kajpak raztegnilo tudi navzven, čez ozke občinske meje. Tako samo na območju Ljubljane razpolaga s tremi močnimi samopostrežba-

mi, ki se jim bo v letošnjem letu pridružila še ena.

Hkrati je intenzivno rasla grosistična dejavnost, ki vključuje pakirnico in pražarno priznane Loka kave. Dosežene uspehe velja pripisati predvsem vestnemu in resnemu delu celotnega kolektiva. Izrazit vzpon je ta dejavnost doživela po letu 1970, ko je zraslo novo skladišče in ko so vpeljali najsodobnejše metode dela. Oboje omogoča hitrejše in boljše postrežbo kupcev. Razen tega pa je skladišče prineslo bistveno izboljšanje delovnih pogojev ljudi, vključenih v grosistično dejavnost.

V letu 1970 je LOKA postala soustanovitelj združenega trgovskega podjetja »ABC« s sedežem v Ljubljani. V združenju so zajete še štiri sorodne trgovske hiše iz Ljubljane, Domžal, Trbovelj in Grosupljega. ABC naj bi vsestransko pospešil in uskladil razvoj trgovine na območju omenjenih mest. Tudi kar zadeva trgovanje lahko intenzivna povezava pripomore k racionalizaciji poslovanja. Drugače povedano: LOKA in njeni partnerji v združenem podjetju so stopili na pot, ki ima nedvomno obetavno bodočnost, zlasti pa vsebuje pozitivna prizadevanja, ki lah-

ko prispevajo k stabilizaciji našega gospodarstva.

In v prihodnje? LOKA Skofja Loka bo skušala poslej intenzivno razvijati maloprodajo. V ta namen že obstajajo programi izgradnje nekaterih objektov, ki so nujni, če naj kupce zadovoljijo in prepričajo, da se ne bi preusmerili k »sosedom«. Prav tu pa bo kolektiv verjetno naletel na nemajhne težave, saj mu pretijo stabilizacijski ukrepi, ki omejujejo negospodarske panoge, posebno sfero investicij.

Ob občinskem prazniku in tisočletnici ozemlja se LOKA obvezuje, da bo svoje potrošnike zmeraj in povsod solidno postregla ter jim želi obilo uspeha v letu 1973.

Prenovljena samopostrežba na Mestnem trgu v Škofji Loki

LOKA KAVA

okus in aroma
vaših želja

Orjak v zagati

Iskra, tovarna gospodinjskih aparatov Škofja Loka, kljub intenzivni usmeritvi v izvoz letos ne bo mogla povečati obsega proizvodnje

S 1. januarjem 1973 se je bivša tovarna Elra Škofja Loka priključila združenemu podjetju Iskra in postala njen sestavni del. Osnovni cilj in hkrati prednost spojitve tiči v enotnem nastopanju na domačem trgu, lažjem premagovanju posledic nelikvidnosti in temeljitejšem pregledu nad zahtevami potrošnikov, meni direktor Slavkovič. Gospodarske razmere v minulem letu so namreč tovarno spravile v hudo zagnato, saj ji zaradi neporavnanih terjatev močno primanjkuje obratnih sredstev. Zato je škofjeloška Iskra, upoštevajoč interni dogovor, opustila montiranje nekaterih standardnih vrst izdelkov (transformatorji in stabilizatorji) ter vso svojo dejavnost preusmerila v velikoserijsko proizvodnjo gospodinjskih aparatov.

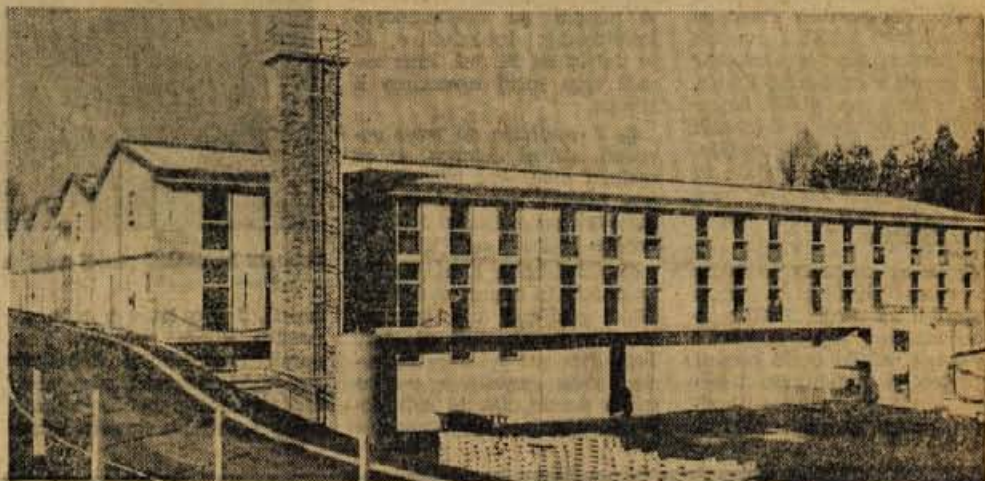
»Kljub temu v tekočem letu ni pričakovati izboljšanja. Obseg proizvodnje bo spričo splošnega ekonomskega stanja in spričo pomanjkanja delavcev, katerih število je od nekdanjih 405 oseb v dvanajstih mesecih padlo na 381 oseb, stagniral. Da bi bila stvar še slabša, smo postali žrtev neizpolnjevanja prej omenjene pogodbe o delitvi dela znotraj ZP Iskra. Za kaj gre? V sporazumu stoji, da morajo ostale Iskrine tovarne in temeljne organizacije prenehati izdelovati gospodinjske naprave, podobno kot je naš kolektiv črtal iz programa transformatorsko dejavnost in stabilizatorje. Ker tega niso storile, prihaja do neobjavljene konkurence znotraj iste hiše,« je povedal direktor.

Naj dodamo, da povpraševanje po gospodinjskih pripomočkih vseeno še zmeraj presega ponudbo, da pa se sta-

nje ne bo izboljšalo, saj zaradi pomanjkanja denarja proizvodnje ni mogoče razširiti. Iskri Škofja Loka so tudi odrekli obljubljeni srednjevočni kredit v višini 10 milijonov novih din, s čimer je obsojena načasno živovarjenje. Čeprav je kolektiv lani krepko, kar za 42 odstotkov, povečal izvoz v konvertibilne dežele in dasi storilnost na zaposlenega vztrajno raste, ni pričakovati pozitivnih sprememb. Resda so člani delav-

skega sveta sestavili načrt sanacijskih ukrepov, vendar je njihova realizacija odvisna predvsem od dobre volje Združenega podjetja, banke in občine. Glavna problema sta slej ko prej zamrznitev prodajnih cen in povečani stroški nabave reprodukcijskega materiala, ki navzlic naporom ne dovoljujejo normalnega poslovanja. Ob vsem naštetem je jasno, da o kakršnihkoli investicijskih vlaganjih ne more biti niti govora.

Iskra Škofja Loka ima svoje prostore v leta 1969 odprtih tovarniških obratih v Retečah

za občinski praznik predstavljamo

Nepogrešljiv zaveznik gospodinj

Izdelki tovarne Iskra iz Železnikov so cenjeni in iskani tako na domačem kot tudi na tujih tržiščih

ISKRA, tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov Železniki, ima že več kakor četrstoletne izkušnje v izdelovanju zahtevnih tehničnih predmetov. Četrsto-

letja brez prestanka raste in se razvija. Danes je največji proizvajalec elektromotorjev in malih hišnih strojev v SFRJ. Njena izbira je dokaj pestra ter zadovoljuje naj-

zahtevnejše domače in tuje kupce.

Če pogledamo lanske rezultate, postane očitno, da so v Iskri Železniki naredili zavidljiv korak naprej. Vrednost

celotne (kosmate) proizvodnje je dosegla 246.545.535 novih dinarjev. Vanjo sta vključena tako dohodek od širokega izbora lastnih artiklov kot tudi sredstva od elektromotor-

jev, narejenih za domačo industrijo in za izvoz. Iz tovarne je prišlo 1 milijon 600.000 kolektorskih motorjev jakosti med 10 in 100 wati, 450.000 asinhronih motorjev moči od 1 do 100 wotov, 600.000 motorjev za hladilniške kompresorje ter prav toliko lužnih črpalk in signalnih siren. Odločilno prelomnico so pomenili leta 1971 dograjena montažna hala v Železnikih, tik zraven sedeža podjetja, ter nedavno odprti obratni prostori v Idriji, ki skupaj s sodobno livarno predstavljajo glavno pridobitev polpreteklega obdobja.

Kot smo omenili že v uvodu, je Iskra Železniki vodilni izdelovalec elektromotorjev in drobnih gospodinjskih aparatov v Jugoslaviji. Letos računajo, da bodo vrgli na tržišče okrog 400.000 tovrstnih naprav, sestavljenih pretežno v koprodukciji s svetovnoznanimi firmama Braun in Girmi. Njihovi artikli se že dve desetletji zapored uspešno prodajajo tudi zunaj državnih meja, v vzhodni in zahodni Evropi ter celo onkraj oceana. Kot izvoznik so uspeli prodati v ZDA, ZRN, Italijo, CSSR, na Poljsko, v Holandijo, na Dansko, v Svico, Avstrijo, Madžarsko in Romunijo.

Ob občinskem prazniku in enkratnem jubileju, tisočletnici loškega ozemlja, želi Iskra Železniki vsem občanom obilo delovnih zmag in zdravja.

Pogled na tovarno, montažno halo in upravne prostore podjetja Iskra Železniki

Obrtnik Škofja Loka

Cilj - novi prostori

zaposleni nimajo primernih stanovanj in še ti jih bodo dobili čez leto ali dve.

V Obrtniku lahko s ponosom povedo, da jih novi stabilizacijski ukrepi in nelikvidnost ne tarejo! V obratnih sredstvih imajo kar 97,3 odstotka lastnega denarja in kreditnih sredstev praktično ni! To je posebno pomembno zato, ker bo podjetje v prihodnjih treh letih vlagalo vsa razpoložljiva sredstva v ban-

ko. Uporabilo jih bo za gradnjo novih prostorov na Starem dvoru. Leta 1975 se bo že zbralo dovolj denarja za začetek gradnje. Novi prostori so najvažnejši cilj Obrtnikove prihodnosti!

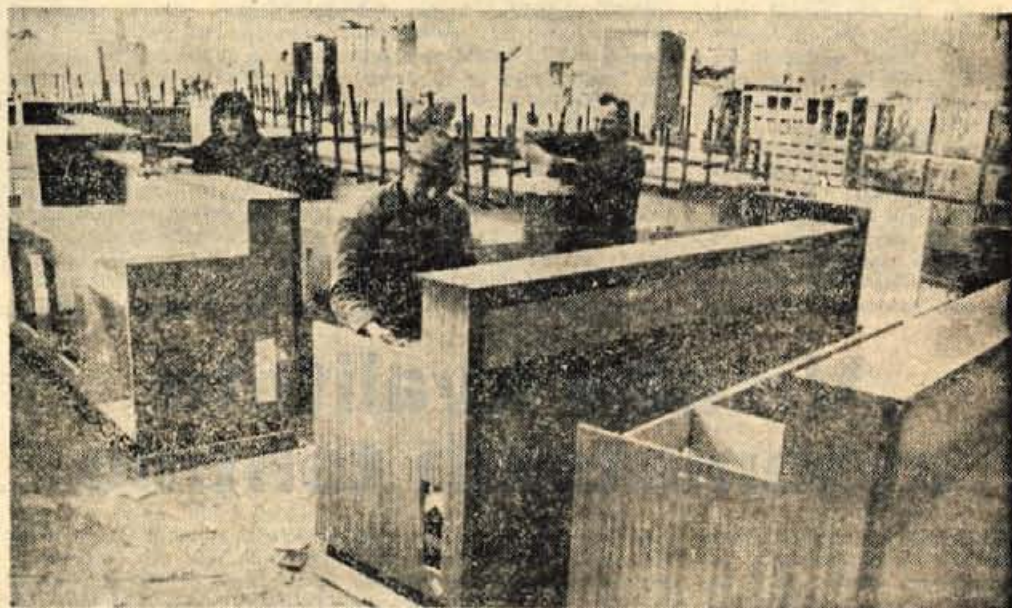
- Ob občinskem prazniku
- občine Skofja Loka in
- 1000-letnici Skofje Loke želi kolektiv Obrtnika vsem
- poslovnim prijateljem in
- občanom obilo uspeha in
- dobrega sodelovanja!

Podjetje Obrtnik Skofja Loka je bilo ustanovljeno leta 1965 in ima danes 43 zaposlenih. To so v glavnem kvalificirani delavci. Nekvalificirana sta samo dva in še ta dva se priučujeta. Ob ustanovitvi je bila dejavnost Obrtnika izredno široka, saj je obsegala kar 18 različnih dejavnosti: zidarstvo, mizarstvo, kovaštvo, elektromehanika, kleparstvo, parketarstvo itd. Skratka, prevladovala so obrtna storitve, ki pa se zaradi tesnih prostorov v Blaževih ulici v Skofji Loki niso mogle širiti. Prostori so namreč zgodovinske vrednosti in spomeniško varstvo ne dopušča popravila. Take razmere in 6 milijonov dinarjev primanjkljaja ter začetek gospodarske reforme so podjetje Obrtnik prisilile, da je opustilo nedonosne dejavnosti ter širilo donosnejše. Le-te so bile: mizarstvo, parketarstvo, steklarstvo, trgovina na drobno z gradbeno materialom ter polaganje plastičnih podov in obloga keramike. Te dejavnosti razvija škofjeloški Obrtnik še danes in so nekatere že prešle v pravo proizvodnjo.

Ena takih panog je mizarstvo. Sprva so pri Obrtniku izdelovali pohištvo po naročilu. Načrte zanj so izdelali sami. Pred leti pa se je Obrtnik povezal z večjimi proizvajalci pohištva in prešel na serijsko proizvodnjo nekaterih artiklov, predvsem hladilnega pohištva. Tako bodo letos izdelali za Loško tovarno hladilnikov 1100 ohišij za hladilne vitrine. Še močnejša dejavnost od mizarstva je parketarstvo, polaganje plastičnih podov in mas ter oblaganje ploščic. Delavci Obrtnika opravljajo ta dela za zasebne in družbene naročnike na področju cele Gorenjske. Obrtnik bi lahko na tem področju posegel še dlje, vendar zaradi pomanjkanja delavcev ne more. Posebno težko je z učenjem vajencev. Le-teh ni. Obrtnik si pomaga tako, da zaposli fante z nedokončano osemletko, jim pomaga, da le-to dokončajo in nato sklene z njimi učno pogodbo. Vendar tudi na ta način Obrtnik pri pridobivanju novih delavcev ni vedno uspešen.

Povprečni osebni dohodek na zaposlenega presega 2000 dinarjev, prav tako pa vlaga

Obrtnik precej denarja v stanovanjski sklad. Prispevek je že lani dosegal 6 odstotkov od bruto osebnega dohodka. Rezultat take stanovanjske politike je, da samo še trije

V mizarški delavnici izdelujejo hladilne vitrine in drugo pohištvo

za občinski praznik predstavljamo

Gorenjska predilnica Škofja Loka

Za praznik nova pletilnica in oplemenitilnica

Tisočletna Skofja Loka praznuje občinski praznik. Kolektiv Gorenjske predilnice iz Skofje Loke pa slavi v tem času dva pomembna gospodarska uspeha. Januarja bo sta začela obratovati dva nova tovarniška obrata; nova plemenitilnica in nova oplemenitilnica!

To pomeni, da se bo Gorenjska predilnica iz Skofje Loke pojavila na trgu tudi z metrsko trikotožo, predvsem za ženske obleke. Preja za točno pletenje, imenovana »LOKA«, pa je bila znana že prej. Že nekaj let nazaj je namreč loška predilnica usmerjala svoj proizvodni program v izdelavo najrazličnejših trikotožnih prej za industrijsko pletenje.

Pred dvema letoma je bila zgrajena barvarna, ki je omogočila še popolnejšo prilagoditev tržišču, razen tega pa je utrdila prepričanje, da bo Gorenjska predilnica lahko z zgraditvijo pletilnice in oplemenitilnice izdelovala moderna pletiva, ki danes že pre-

vladujejo na zahodnih trgih. Da bi kolektiv tako zamisel lahko uresničil, stalno povečuje proizvodnjo trikotožnih prej, ker želi tudi v prihodnje dosedanje kupce oskrbovati s trikotožnimi prejami, razen tega pa s svojo proizvodnjo trikotože izpopolniti asortiment.

Naj na kratko opišemo modernost teh pletiv ter njihove prednosti. Predvsem gre za kombinacije različnih materialov, od naravnih do sintetičnih vlaken. S tem je mogoče doseči različne vzorčne učinke. Glavna prednost pa je, da imajo takšni izdelki na eni strani dobre lastnosti naravnih vlaken (prijeten dotik s kožo, dobro vpijanje znoja), sintetična vlakna pa zaradi boljših fizikalnih lastnosti izboljšujejo trdnost in obstojnost ter dobro držijo obliko izdelkov. K dobri kvaliteti pa prispeva tudi večja modernost in najsodobnejša tehnologija pletenja in oplemenitenja. Za tekstilne izdel-

ke je pomembna tudi izbira modernih vzorcev in barv. Na tem področju sodeluje Go-

renjska predilnica Skofja Loka z mnogimi domačimi in s tujimi priznanimi sodelavci.

Vse te novosti so pred potrošniki! V trgovinah se bodo razen preje za ročno pletenje pojavili novi izdelki Gorenjske predilnice v obliki metrske trikotože, ki jo bodo potrošniki spoznali pod imenom »LOKA-JERSEY«.

- V Gorenjski predilnici
- Skofja Loka so veseli, da
- lahko ob tej slavnostni
- priložnosti seznanijo bra-
- ce GLASA z novimi proiz-
- vodi. Vsem sodelavcem in
- občanom Skofje Loke ža-
- lijo še mnogo uspehov in
- jim čestitajo k delovnim
- dosežkom ob občinskem
- prazniku Skofje Lokel!

Novi prostori Gorenjske predilnice Skofja Loka na Trati

za občinski praznik predstavljamo

Loški kruh radi jedo tudi Ljubljančani

Kruh, ta še zmeraj najosnovnejša hrana Slovencev, je eden izmed značilnih kazalcev življenjske ravni prebivalstva. Hkrati z zahtevami (in željami) ljudi raste tudi njegova kvaliteta. Če smo bili pred dvajsetimi leti zadovoljni s preprosto delitvijo na črne in bele hlebce, se nam danes zdj popolnoma razumljivo, da v trgovinah ponujajo potrošniku deset, petnajst ali celo trideset inšče na-

stajočega jedila. Proizvodni obrati, ki so nekdanj spominjali na rokodelske delavnice, naglo izpolnjujejo in modernizirajo strojni park ter preraščajo v pravcato malo industrijo. Značilen primer je podjetje PEKS Skofja Loka, bivša Pekarna in slaščičarna.

Začetki Peksa segajo v leto 1945. Novemu kolektivu so oblasti takrat odstopile prejšnjo Krošljevo stavbo ob Cesti talcev. Sprva je oskrboval le

probalce ožjega mestnega območja, po priključitvi pekarij v Zeleznikih in Gorenji vasi pa se je tržišče mahoma raztegnilo ter zajelo skoraj ves teritorij sedanje občine. Seveda ni šlo toliko za kakovosten kakor za kvantiteten skok, kajti pretežni del naprav je bil zastarel in iztrošen. Odločilno prelomnico so prinesla šele šestdeseta leta, ko je PEKS dokončal moder-

no, 2000 kvadratnih metrov veliko pekarno na Trati ter jel odpirati prodajalne v Medvodah in Ljubljani. Po predvidevanjih strokovnjakov naj bi zmogljivosti objekta zadoščale najmanj do konca stoletja. Toda že kmalu je postalo jasno, da so pogrešili; spričo naglega naraščanja potreb, ki jih pogojuje pospešena izgradnja lastne trgovske mreže — letos bo število Peksovih trgovin naraslo od 8 na 13 — uprava pripravlja načrt o izgradnji dodatnih 3000 kvadratnih metrov prostorskih kapacitet, s čimer bi iz obrtne prerasli v industrijsko gospodarsko organizacijo.

PEKS ima povprečno 106 zaposlenih in je lani ustvaril 17 milijonov din kosmatega dohodka. Trenutno izdeluje 17 vrst kruha in 14 vrst pečiva, vendar namerava izbrati v prihodnje še razširiti. Samo

obrat Slaščičarna je v zadnjem obdobju svojo proizvodnjo več kot potrojil in nudi kupcem kar 72 različnih posladkov. Perspektive so torej odlične. Ob poltretjem milijonu dobička lahko verjame, da bodo uresničili tudi program intenzivnega investiranja v stanovanja, namenjena delavcem. Poprečni osebni dohodek let-teh je v minulih 12 mesecih znašala 1370,00 dinarjev.

Visoka kvaliteta avtomatskih tehtnic

● Tehtnica Zelezniki, podjetje precizne mehanike, je sorazmerno mlada, saj je bila ustanovljena leta 1959. Kolektiv je že na začetku delovne poti naletel na težave. Proizvodnja tehtnic je zahtevna, primernih proizvodnih prostorov pa podjetje ni imelo. Ta problem so začasnorešili leta 1964, ko so od Kmetijske zadruge odkupili stavbo, vendar je bilo tudi to premalo. Proizvodnja se je letno povprečno povečevala za 20 %, prostori pa so ostali isti.

● Šest let kasneje se je Tehtnica ponovno lotila popravila in razširitve prostorov. Letos pa se bodo morali lotiti še tako imenovane II. faze razširitve, če bodo hoteli razširiti proizvodnjo tako kot predvidevajo in kot jo lahko. V sedanjih prostorih se namreč več kot sedaj narediti ne da. Precizni mehaniki iz Tehtnice bodo začeli letos množičneje izdelovati kvalitetne avtomatske tehtnice, za katere je v Jugoslaviji veliko zanimanje. Tehtnica iz Zeleznikov pa jih

izdeluje edina v Jugoslaviji. S kadrovske in strokovne strani bodo tej proizvodnji v Tehtnici lahko kos. Vprašanje pa je, če bo dovolj obratnih sredstev za prepotrebno rekonstrukcijo. Kar 85 % prodajo na jugoslovanski trg, zanj pa so značilna neredna plačila. Zato tare Tehtnico iz Zeleznikov nelikvidnost. Razmerje med kupec in dobavitelji je namreč kar 1:2,5! Kljub tem težavam, ki mimogrede rečeno, niso tako malenkostne, da bi jih lahko prezrli, upajo v podjetju vse najboljše. Povpraševanje po njihovih preciznih proizvodih je Tehtnica Zelezniki pred dvema letoma sklenila dolgoročno kooperacijsko pogodbo z zahodnonemško firmo

Mizarsko podjetje Žiri

Mizarsko podjetje Žiri je s 67 zaposlenimi v letu 1972 ustvarilo skupni bruto produkt v vrednosti 6,5 milijona dinarjev.

Proizvodnega programa tega žirovskega podjetja ni težko označiti. Mizarji izdelujejo stavbno pohištvo, opremljajo poslovne in gostinske lokale ter opravljajo vsa ostala mizarska dela po naročilu. V letu 1972 med največje dosežke štejejo opremo blejskega hotela Toplice, dubrovniškega hotela Miramare, nove osnovne šole v Cerknem, ljubljanske fakultete za

elektrotehniko, nove proizvodne hale žirovske Etikete, vrtca na Trati...

Zal pa zaradi premajhnih prostorov Mizarsko podjetje iz Žirov komaj lahko ustreže vsem zahtevam na tržišču. Zato že nekaj časa razmišljajo o gradnji nove proizvodne hale. Načrti za leto 1973? V Mizarskem podjetju Žiri bo po besedah direktorja Dušana Podobnika še naprej glavna usmeritev izvenserijska proizvodnja!

Občanom želj kolektiv Mizarskega podjetja Žiri ob občinskem prazniku mnogo uspehov!

NIKO kovinarsko podjetje Železniki

Začetki našega dela segajo v povojni čas l. 1945. Takrat se je v bivši obrtniški delavnici začel razvijati naš sedanji proizvodni program, s čimer je bila oživiljena kovinarska dejavnost, ki je z ugasnitvijo plavža l. 1906 v Zeleznikih zamrla.

V letih obstoja je podjetje doživljalo vrsto organizacijskih oblik, ki so bile značilne za čas zadnjih dvajsetih let, ko se je oblikovala na novo se porajajoča slovenska industrija.

Proizvodni program, ki ga podjetje izvaja, je bil začrtan že ob samih ustanovitvi. Seveda se ta program zavestno

dopolnjuje in izpolnjuje, pri tem pa skrbi za visoko stopnjo kvalitete svojih izdelkov, za katere lahko upravičeno trdimo, da so na ravni evropskih proizvajalcev.

To nam potrjuje dejstvo, da so naši izdelki iskani tako na notranjem kot na znanjem tržišču.

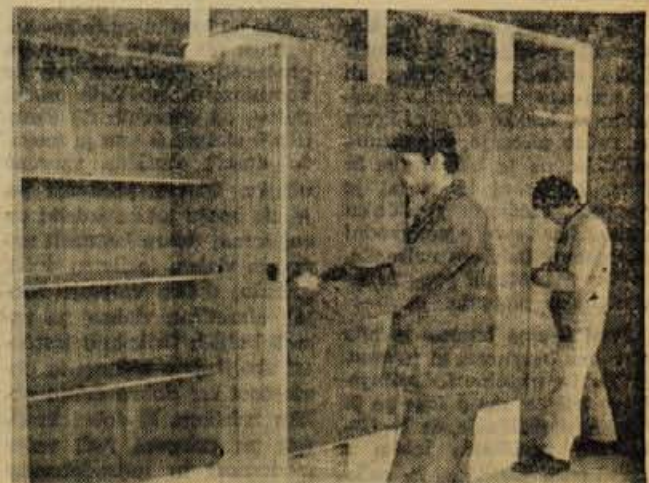
S prodajo smo se zunaj uveljavili na tržiščih: Anglije, ZR Nemčije, Italije in deželah bližnjega vzhoda.

Premajhne proizvodne zmogljivosti že dolgo ne pokriva več velikega povpraševanja po naših izdelkih. Zato si je podjetje zadalo nalogo kapacitete v bližnji prihodnosti razširiti.

Sauter. V sodelovanju s to firmo gre precej proizvodov Tehtnice, predvsem avtomatskih tehtnic, tudi na svetovni trg. Kvaliteta ne zaostaja. Pri tem imajo največje zasluge delavci, ki so v rekordnem času osvojili tehnične novosti.

● 105-članski kolektiv Tehtnice iz Zeleznikov, podjetje precizne mehanike, želj ob občinskem prazniku občine Skofja Loka in ob 1000-letnici mesta Skofja Loka vsem občanom in poslovnim prijateljem veliko delovnih uspehov!

Delavci Mizarskega podjetja Žiri so opremlili tudi novo halo Etikete

Etiketa Žiri

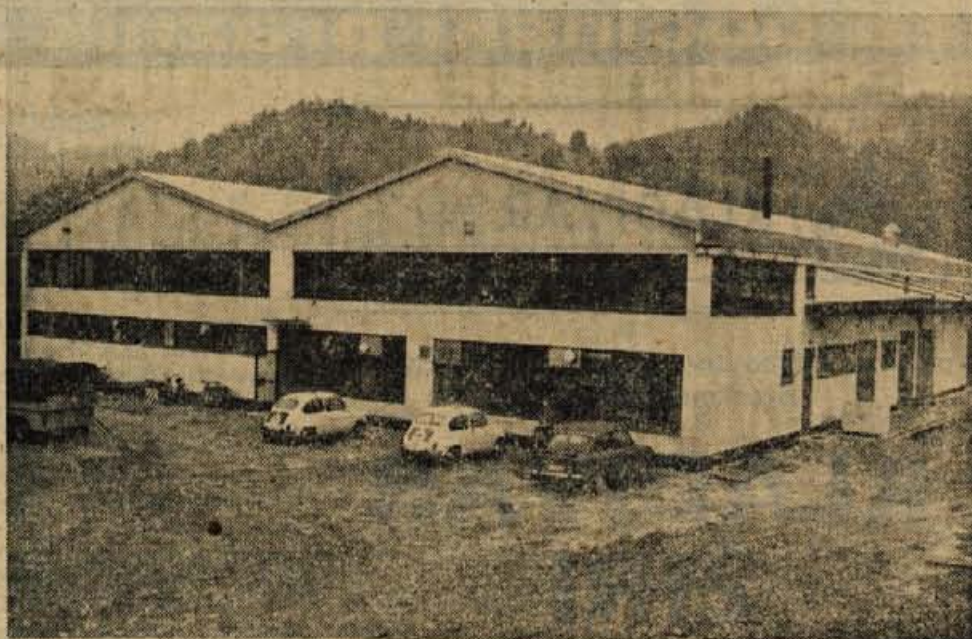
V novem letu v novih prostorih

»Naša pot je bila ob ustanovitvi le grobo začrtana, brez jasnejših ciljev in opredelitev. Zakaj? Zato, ker to praktično ni bilo mogoče. Podjetij takih strok pri nas sploh še nikjer ni bilo. Tako ni bilo moč dobiti nikakršnih navodil in nasvetov. Znajti smo se morali kakor smo vedeli in znali,« pravi direktor žirovske Etikete Janko Zabukovec.

Novemu žirovskemu podjetju niti največji optimisti niso upali napovedati kake bleščeče bodočnosti. Pa vendar! Podjetje je raslo, se širilo, število zaposlenih se je neprekinjeno večalo. Danes je že doseglo številko 108. Ustrezno z večanjem števila zaposlenih pa so postajali proizvodni prostori pretesni. V zadnjem letu jih je imela Etiketa že na desetih krajih

v Žireh. Zato so v podjetju že dlje časa nihal med dve možnosti: adaptacijo starih prostorov ali pa gradnjo nove hale. Po temeljitem premisleku so se odločili za gradnjo popolnoma novih prostorov v industrijskem predelu v Žireh.

Celotna investicija v novo proizvodno halo znaša 4 milijone dinarjev. Na podlagi izdelanega elaborata je Ljubljanska banka odobrila Etiketi 1.270.000 dinarjev kredita za dobo petih let, iz sklada skupnih rezerv pa je »pri-teklo« 500.000 dinarjev posojila za dobo dveh let. V novih prostorih bo potekala priprava dela, proizvodnja sama; urejena pa bo tudi soba za razdeljevanje toplih obrokov. Uprava, računovodstvo in komercialna služba bo še nekaj časa ostalo v stari stavbi.

Nova proizvodna hala žirovske Etikete

Po predvidevanjih naj bi Etiketa v prihodnje zaposlovala približno 130 ljudi, vendar pa bo že v prihodnjih letih treba začeti misliti na prizidek k novi hali, saj bo sedanja s površino 1300 kvadratnih metrov še premajhna.

S kadrovske sestavo so trenutno v podjetju kar zado-

voljni. Večje število študentov imajo v Etiketi v srednjih, višjih in visokih šolah, precej redno zaposlenih pa študira izredno. Zato člani kolektiva zrejo v bodočnost z lepo mero optimizma. Proizvodnja etiket, ki je bila sprva vezana skoraj izključno na tekstilno industrijo, se vse bolj širi tudi na ke-

mično, lesno, strojno, obutveno... To pa pomeni da bodo na vrata žirovske Etikete trkali novi in novi potrošniki teh proizvodov.

Članj kolektiva Etiketa Žiri vsem poslovnim prijateljem in občanom občine Skofja Loka ob prazniku iskreno čestitajo in jim želijo veliko delovnih uspehov!

za občinski praznik predstavljamo

Obrtni center Žiri

Novo ime podjetja je Poliks

poliks

PODJETJE OBUTVENE, LESNE IN KOVINSKE STROKE

več zaposliti, saj so prostori že zdavnaj pretesni. Omenjeno težavo delno rešujemo tako, da imamo več ljudi s tega področja pogodbeno vezanih za delo na domu. Se na slabšem smo s strokovnimi

kadri. Zaradi nizkih osebnih dohodkov, povprečne znaša le okrog 1400 dinarjev, se mnogi raje zaposlujejo v ostalih žirovskih podjetjih. Menim pa, da bomo zdaj, ko smo v precejšnji meri preuredili proizvodne prostore, tudi mi laže dihati. Zato nam bo vsak strokovnjak, ki bi se hotel zaposliti pri nas, izredno dobrodošel.«

V Obrtnem centru Žiri so se odločili, da se bo podjetje odslej imenovalo Poliks. Ime bo v celoti predstavljalo njegovo dejavnost — Podjetje Obutvene, Lesne In Kovinske Stroke!

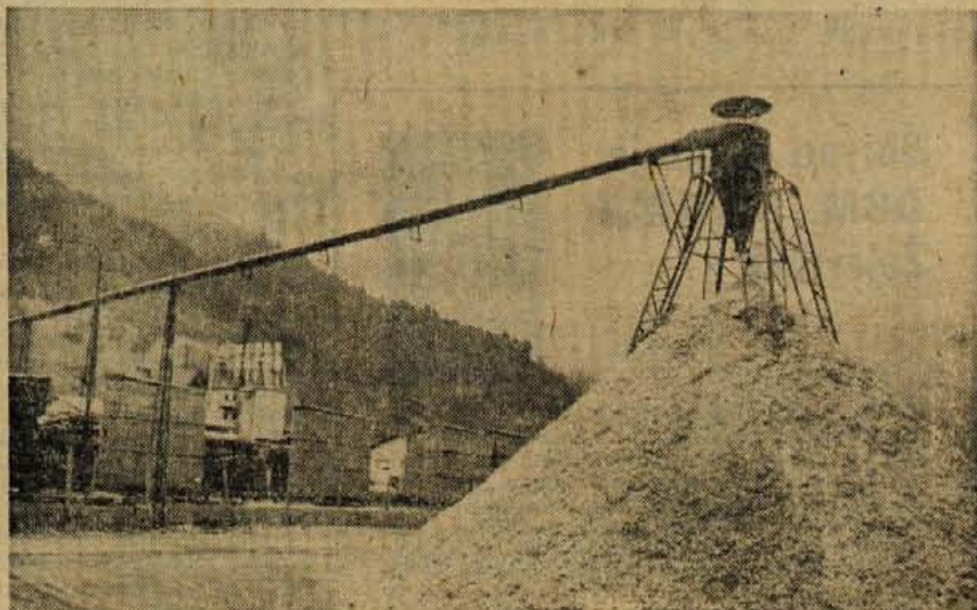
Kolektiv Obrtnega centra Žiri (Poliksa) vsem poslovnim prijateljem in občanom ob prazniku občine Skofja Loka iskreno čestita!

Obrtni center iz Žirov združuje pod svojim okriljem tri dejavnosti: obutveno, kovinsko in lesno industrijo. Trenutno je v njem zaposlenih 85 delavcev, ki so v letu 1972 ustvarili približno 5 milijonov skupnega bruto produkta.

Večina delavcev, skoraj tri četrtine, v Obrtnem centru je zaposlenih v obutveni industriji. Osnovni izdelek zaposlenih čevljarjev so telovadni copati. Pri proizvodnji le-teh tesno sodeluje z žirovsko Alpino. Prav zato s prodajo ni posebnih težav, večji problemi nastajajo le v proizvodnji. Verjetno pa se bo Obrtni center Žiri v prihodnjih letih bolj usmeril v kovinsko industrijo: izdelava in montaža klima naprav ter napeljava centralnega ogrevanja. Najbolj deljena pa so bila ves čas mnenja glede nadaljnega razvoja mizarske

stroke. Nekateri so bili za ukinitev, drugi za pospešeno rast te veje! V Obrtnem centru Žiri so se pred časom že dogovarjali s škofjeloško tovarno LTH o možnostih izdelave hladilnih pultov, vendar je večina menila, da še zdaleč ne morejo konkurirati sorodnemu Mizarskemu podjetju na Dobračevi. Zato so mizarje za nekaj časa angažirali predvsem pri delih za preurejevanje proizvodnih prostorov, zdaj pa so se odločili, da bodo skupno s kovinarji izdelovali posebna okna.

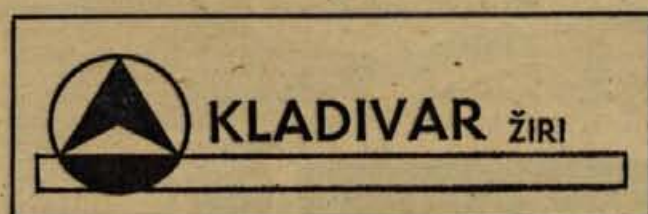
»Na vse mogoče načine se trudimo, da bi povečali proizvodnjo,« pravi direktor podjetja Janko Poljanšek, »vendar se moramo spopadati s številnimi težavami. Najhuje nas trenutno tare pomanjkanje delavcev. Na drugi strani pa jih tudi ne moremo

Obrtni center iz Žirov za žago Slovenjalec v Spodnji Idriji izdelal moderno napravo za transport lesnih odpadkov

za občinski praznik predstavljamo

Tovarna elementov za avtomatizacijo in precizno mehaniko

KLADIVAR ŽIRI

Proizvodni program tovarne elementov za avtomatizacijo in precizno mehaniko Kladivar Žiri se v glavnem deli na dve skupini proizvodov: vibracijske dodajalnice in elemente za hidravlično tehniko. Vibracijski dodajalnik se uporabljajo predvsem na področju cene avtomatizacije. S smotrno uporabo le-teh je mogoče reševati vse probleme mikrotransporta na delovnih mestih. Razmeroma mlada veja tehnike se v industriji nepričakovano hitro uveljavlja. Prednost uporabe je v tem, da se z majhnimi vlaganji dosegajo lepi rezultati — zlasti v smislu skrajševanja časa izdelave. V drugo skupino proizvodnega programa pa se prištevajo elementi za uporabo v hidravlični tehniki: elektromagnetni ventili, radialne batne črpalke in drugo.

Podjetje si je ta proizvodni program zastavilo v letih 1966 do 1969. Od leta 1968 pa do konca leta 1972 je podjetju uspelo povečati svoj proizvodni program za desetkrat. Trenutno žirovski Kladivar za-

posljuje 82 delavcev, bruto produkt za leto 1972 pa znaša 7,5 milijona dinarjev.

V zadnjih letih je podjetje veliko pozornost posvečalo predvsem kadrom. O tem zgovorno priča podatek, da je v Kladivarju zaposlenih 40 kvalificiranih delavcev in 20 delavcev s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo. Poleg tega pa podjetje štipendira 12 dijakov na srednjih šolah in 16 vajencev. V zadnjem času je Kladivar posvetil največjo pozornost razvoju novih izdelkov, tehnologiji ter opremljenosti podjetja. Ravno proizvodni program in smotrna politika na področju razvoja podjetja zagotavljata ugodno perspektivo in ugoden plasm izdelkov. V letu 1973 se podjetju odpirajo lepe možnosti na področju izvoza. Utemeljeno je pričakovanje, da bo podjetje uspelo prebroditi tudi denarne težave, ki so doslej večkrat zavirale vplivale na razvoj tovarne in plasma izdelkov.

Vsem poslovnim prijateljem in občanom Kladivar iz Žirov ob občinskem prazniku iskreno čestita!

Obrtno podjetje DOM - OPREMA Železniki

Obrtno podjetje DOM-OPREMA iz Železnikov izdeluje kvalitetno najrazličnejše mizarske izdelke po želji naročnikov. Razen tega pripravlja tudi načrte in jih uresničuje do dogovorjenega roka. Ob praznovanju občinskega praznika Skofje Loke in praznovanju 1000-letnice mesta Skofje Loke želi kolektiv obrtnega podjetja Dom-oprema iz Železnikov vsem delovnim organizacijam, družbenopolitičnim organizacijam, poslovnim prijateljem in še posebno vsem občanom čim več uspeha pri nadaljnjem delu!

Kmetijsko gozdarska zadruga Sora Žiri

Skrb za napredek kmetijstva

Kmetijsko gozdarska zadruga Sora Žiri bo v letu 1973 praznovala 25-letnico obstoja. Srebrni jubilej je zato nemara najlepša priložnost, da na kratko predstavimo razgibano dejavnost staviženca. Področje dela zadruge se je pogosto spreminjalo. Iz leta v leto so se razvijale nove in nove dejavnosti, nekatere stare pa odpadale. Danes se kmetijsko gozdarska zadruga Sora Žiri ukvarja s kmetijstvom, gozdarstvom, trgovino, transportom in še z nekaterimi dejavnostmi.

Nekmetijske dejavnosti so bile nekaterim posameznikom pogost kamen spotike. Kljub temu pa v Žirih menijo, da brez le-teh ne morejo dobro gospodariti. Prav te dejavnosti namreč prispevajo levji delež dohodka za režijo in s tem razbremenjujejo kmeta. Kmetom pa je na ta način kadarkoli mogoče izplačati zasluženi denar.

Preusmerjanje kmetij na področju žirovske zadruge se je začelo pred tremi leti. V kratkem obdobju se je za smotrno vlaganje v svoje kmetije in za preusmeritev odločilo 37 kmetov, nadaljnjih 19 pa je zaposlilo za kredit v letu 1973. Višina zaprosenih kreditov za letos znaša 1.300.000 dinarjev, približno enaka vsota pa je bila odobrena tudi leta 1972. Možnost pri najetju kredita je trenutno precej večja kot pred leti. Kredite kmetje odplačajo v osmih letih in prvo anuiteto šele leto po najetju. Vendar pa na zadruzi menijo, da bi zlasti za gradnjo gospodarskih poslopij morali dajati še večje kredite in na daljše roke odplačevanja.

V Žirih niso pozabili tudi na izobraževanje. Večje število mladih obiskuje kmetijske šole (nekateri tudi bolj specializirane), za starejše pa zlasti v zimskem času pripravljajo številna predavanja.

In še eno željo so zaupali v kmetijsko gozdarski zadrugi Sora Žiri. Po njihovem mnenju bi se moralo na celotnem področju ustanoviti čimveč strojnih skupnosti. Zato so se odločili, da za stroj, ki ga lahko zaradi boljše izkoriščenosti uporablja več kmetov iste vasi obenem,

dodelijo posojilo le enemu kmetu iz določenega kraja. Kolektiv kmetijsko gozdarske zadruge Sora Žiri iskreno čestita vsem občanom ob občinskem prazniku!

Čevljarna »Ratitovec« Železniki

Ustanovljena je bila leta 1938 kot zadruga, v kateri je dobilo kruh 6 takratnih čevljarskih mojstrov. Čevljarna bo prihodnje leto slavila 35. obletnico obstoja, kar nameravajo v kolektivu primerno praznovati. Leta 1961 so delavci čevljarne s prostovoljnimi delom in s pomočjo kreditov ter prihranjenih sredstev zgradili nove prostore v Železnikih. Zaradi vlaganja v proizvodne in poslovne prostore za modernizacijo tehnološkega procesa ni bilo denarja in je tako prevladovalo ročno delo. Osebnih dohodkov so bili zato nižji, kar je razumljivo povzročalo fluktuacijo delavcev. Zadnjih pet let pa vlaga Čevljarna »Ratitovec« iz Železnikov, ki ima 77 zaposlenih, vsa razpoložljiva sredstva v novo tehnologijo in stroje. Čevljari iz Železnikov imajo že vso opremo za izdelovanje spodnjih delov obutve, lani pa so

razen tega temeljito obnovili šivalnico, kupili avtomatsko tekoči trak ter nekaj najmodnejših šivalnih in posojilnih strojev. Proizvodnjo so specializirali in tako izdelujejo danes v glavnem modre in fantovsko ter dekleško obutve, v čemer vidijo kolektiv tudi svojo prihodnost. Razen tega uvajajo pri izdelavi čevljev montažni sistem. O vsem tem moramo omeniti, da podjetje ne pozablja vzgojo kadrov, saj kljub razmerni majhnosti štipendira nekaj ljudi na vajensko tehničnih in komercialnih lah! Zadnja leta so porabili tudi osebni dohodki zaposlenih in dosegajo raven sosednjih podjetij.

Ob občinskem prazniku 1000-letnici Skofje Loke želi kolektiv Čevljarne Ratitovec iz Železnikov vsem občanom in poslovnim prijateljem obilo delovnih uspehov!

Novi tekoči trak in stroji v šivalnici

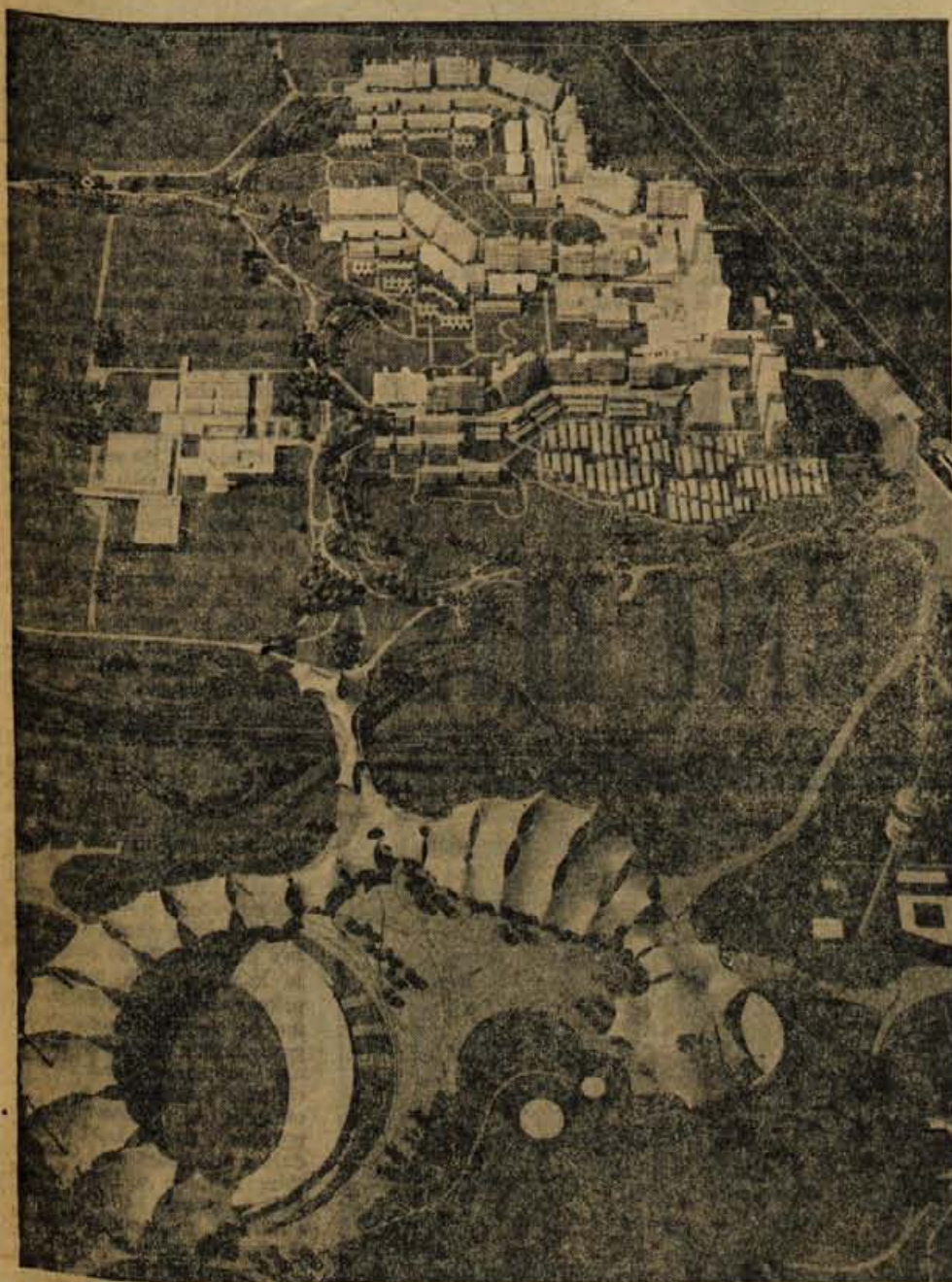

JELOVICA

Jelovica v olimpijski areni

Traški velikan začena osvajati zahodnonemško tržišče, hkrati pa pospešeno razvija svojo trgovsko mrežo

Jelovičine ekipe so pri gradnji olimpijske vasi v Münchnu imele zelo pomembno vlogo

Težko je reči, po čem je škofjeloško lesnoindustrijsko podjetje Jelovica bolj znano: po svojih hišicah ali po stavbnem pohištvu in montažnih objektih, po oknih ter vhodnih in notranjih vratih. Ne prvemu, ne drugemu ni kaj očitati, o čemer nazorno pričča nagla rast in razvoj tovarne. Čeprav bi zdaj, na začetku pričujočega zapisa, morali osvetliti predvsem zgodovino gospodarske organizacije, ki sodi med najmočnejše v občini, pa smo se tokrat odločili narediti izjemo. Članek bo temeljil pretežno na sedanosti in na bližnji prihodnosti, kamor so, razumljivo, tudi uprte oči tisoččlanskega kolektiva. Kajti Jelovičina prihodnost je — povedano v laičnem žargonu — zagotovljena. Zakaj?

V pogovoru z direktorjem Francem Puharjem smo spoznali, da so bili pretekli meseci za njihovo podjetje uspešnejši kot si kdo spriči težkega ekonomskega stanja v deželi morda predstavlja. Traški velikan sodi v tisti krog jugoslovanskih firm, ki je pomagal pri izgradnji stanovanjskih objektov v Münchnu — ali točneje: olimpijske vasi. Poglejmo, kaj pravi o slednjem tov. Puhar:

DONOSEN SKOK NA BAVARSKO

»Zahtevno preizkušnjo smo dobro prestali. Kljub izjemno kratkemu roku in natančno določenim pogojem v zvezi s kvaliteto proizvodov, so ekipe naših monterjev brez zamude izpolnile vse naloge. Njim gre zahvala, da danes lahko računamo z masovnim prodorom na konvertibilni zahodnonemški trg, saj nas je olimpijada skoraj čez noč naredila znane.«

Kot vidimo, olimpijske igre niso le izreden športni dogodek, temveč še bolj izreden bussines. Kdor tamkaj zaslovi, kdor zbudí pozornost strokovnjakov — pa naj bo v tekmovalni areni ali poleg nje — mu kasneje ne zmanjka donosnih poslov. Jelovica je mahoma dobila kup naročil. A ker ostra mednarodna konkurenca terja stalno fizično prisotnost, so sklenili v Stuttgartu postaviti manjšo tovarno. Pomagal jim je Alples iz Zeleznikov, čigar delež vloženega kapitala znaša 5 odstotkov celotne investicijske vsote. Tovarni so dali ime LOKA. Glavni poudarek je trenutno na montažnih storitvah, ki jih opravljajo za gradbeno tvrdko Golf-Peka (letos bodo praznovali 10-letnico medsebojnega sodelovanja), toda že v neposredni bodočnosti nameravajo urediti posebno skladišče ter se poskusiti tudi v prodaji na drobno. Hišice pridejo v poštev šele kasneje, v dolgoročnejšem programu izvoza. Upajo, da bo do takrat, približno v petih letih, promet od lanskih 30 narasel na 100 novih milijonov.

»Važno je budno spremljati tržne razmere. Nepričakovane spremembe bi nam utegnile temeljito prekrizati načrte. Kar zadeva kadre, ni nobenih problemov. Zaposlili smo iz-

ključno domačo delovno silo in tehnično osebje, ki sta kos vsakršnim zahtevam,« je pristavil direktor Puhar.

V BODOČE BREZ POSREDNIKOV

V Jelovici očitno stremijo k samostojnemu, premišljenemu organiziranemu in kontinuiranemu izvozu. Drug nič manj pomemben cilj pa so lastne prodajalne, lastna, neodvisna trgovska mreža, sposobna da pokrije prav vsa zanje privlačna območja države. Če iščeš kupce prek posrednikov, ugotavljajo odgovorni moške, bo levji delež dobička ostal v tujem žepu. Razen tega trgovine pomenijo stalen dotok gotovine, kar danes, ko zaradi splošne nelikvidnosti primanjkuje denarja, ni nepomembna reč. Zato kolektiv že dalj časa odpira dodatne poslovalnice. Za zdaj jih je šest (v Skofji Loki, Zagrebu, Pulju, Crikvenici, Zadru, Sibeniku in Nišu), vendar bodo kmalu usposobil še dve: v Skopju in Sarajevu. Pomemben člen v vedno daljši verigi prodajaln so tudi predstavništva v Tuzli, Osijeku in Splitu, neke vrste »stipalke«, prek katerih yodstvo »sondira teren« in utira pot kasnejšemu dejanskemu prodoru v posamezne potrošniške baze. Zlasti obetajoči sta Dalmacija in okolica Beograda.

»Leta 1971 smo s pomočjo trgovske mreže vnovčili za 37,82 milijona din blaga, lani pa je njegova vrednost dosegla 52 milijonov. Naj brž pojasnim, da porast ni relativen, da ne izhaja iz inflacijskih gibanj, temveč kaže dejansko povečanje prometa, saj se od srede leta 1969 cene Jelovičnih proizvodov niso niti malo spremenile,« poudarja tov. Puhar.

- Z novim letom je podjetje začelo uresničevati izpolnjen program izdelave stavbenega pohištva »Jelovica super«, ki bo znatno kvalitetnejše, bolj prilagojeno zahtevam odjemalcev in predvsem lepšega zunanjega videza. Po vsem naštetem optimizem članov kolektiva gotovo ni pretiran, zlasti če vemo, da so v minulih 12 mesecih ustvarili okroglo 200 milijonov dinarjev celotnega dohodka.

za občinski praznik predstavljamo

za občinski praznik predstavljamo

Nama

Pravimo, da je čas dragocen, na vseh koncih in krajih se trudimo, da ga kar najbolj izkoristimo. Vsekakor pa so se s to mislijo strinjali tisti, ki so zasnovali velike blagovne hiše, kjer se da tako mimogrede nakupiti blago, ne da bi se pri tem utrujali s tekanjem od trgovine do trgovine. Med take moderno zasnovane trgovske gigante sodi vsekakor tudi trgovsko podjetje Nama, eno prvih takih podjetij pri nas, saj je že pred dobrim letom praznovalo svoj srebrni jubilej. Sicer pa je Nama skoraj odveč predstavljati, saj jo potrošniki dobro poznajo, predvsem po prizadevanjih, da bi nudila kar največ blaga v eni hiši in kar je vsekakor tudi zelo važno, po zmernih cenah. To dobro vedo tudi potrošniki v Skofji Loki in okolici, saj s svojim obiskom v blagovnici Nama v Skofji Loki vedno znova potrjujejo potrebnost takšne trgovine na Loškem.

Kar odpravimo se na kratek sprehod po blagovnici skupaj z mnogimi, ki tu kupujejo. Kupcev ni malo, na dan jih naštejejo prek 3000, v mesecu dni, podatki veljajo za leto 1972, pa jih je več kot 70.800. In če bi kupce prešteli vse leto, bi jih bilo med 800.000 in 900.000. Vsa ta množica kupcev je lani nakupila v blagovnici Nama za nad 5 milijonov din blaga. Če še nadaljujemo s številkami: blago se ponuja kupcem na 2100 metrih prodajne površine. Sprva, ko so pred dobrimi štirimi leti v Skofji Loki blagovnico odprli, je imela skoraj za polovico manjši prodajni prostor. Že kmalu pa se je pokazalo, da je prodajni prostor, če naj bi kupcem res ustrezal, premajhen. Nekaj pred koncem leta 1971, prav ob srebrnem jubileju Name, so blagovnico v Skofji Loki prenovili in prodajni prostor močno povečali. Odveč je poudarjati, kako potrebna je bila sodobna samopostrežna trgovina, saj je eno leto poslovanja pokazalo, da je bila zamisel upravičena. Enako lahko rečemo tudi za nove ali razširjene oddelke. Pred dozidavo prizidka je bilo na primer prodaji obutve namenjeno le malo prostora. Kupci, ki so lani kupovali moške, ženske in otroške čevlje v razširjenem oddelku, pa so bili z razširjenim asortimentom obutve seveda zelo zadovoljni.

Sport in rekreacija sta za sodobnega človeka vsako leto pomembnejša, zato je precejšen del prostora v blagovnici Nama v Skofji Loki namenjen športnim potrebščinam. Ob tem je treba omeniti še posebnost, ki jih druge blagovne hiše trgovskega podjetja Nama nimajo. Na pobudo loške blagovnice je namreč vsako leto pred začetkom turistične sezone organizirana v maju razstava in prodaja športnih potrebščin in še posebej opreme za taborjenje. Razstava je vsako leto doslej zbudila mnogo zanimanja med kupci, zato bo Nama tak način stikov s kupci obdržala še naprej.

Dosti sprememb so z dograditvijo novega dela blagovnice že pred letom dni doživeli tudi drugi oddelki Name v Skofji Loki. Povečala se je izbira konfekcije, pokrival, ob-

Pri Nami že dobro leto posluje tudi samopostrežna trgovina, ki so jo dozidali konec leta 1971

log za tla, tapet, preprog, na novo se je ustanovil oddelk za prodajo zlata, kristala, ur, bižuterije, razširjen je bil od-

delek s pohištveno opremo in drugo.

Le malokdo si med nakupovanjem ne zaželi tudi osvežila

in okreplila. V prejšnji zasnovi Blagovnice v Skofji Loki je bil restavraciji v tretji etaži hiše namenjen le tesen prostor. Z dograditvijo novega dela pa je tudi restavracija v Nami doživela veliko spremembo, saj so prodajni prostor termoakustike spremenili v restavracijske prostore z okoli 120 sedeži, s tem pa je Loka dobila eno najpriljubljenejših restavracij, ki je ne nazadnje dobro obiskana prav zaradi pristopnih cen.

Prav to, namreč ugodne cene, so že vsa leta, kar Nama obstaja in posluje, poleg široke izbire blaga seveda, tisto, kar vedno znova privede kupca v Namo. Lani je na primer Nama, celotno podjetje, postregla kar 10 milijonom kupcev, ki so nakupili v njenih hišah za okoli 500 milijonov din blaga. Razen konkurenčnih cen pa Nama omogoča svojim kupcem še posebej ugoden nakup z več komercialnimi akcijami, ki jih potrošniki povsod po Sloveniji, tudi v Skofji Loki dobro poznajo. To so razprodaje konfekcije, ta mesec na primer zimske konfekcije. Temu bo sledil že tradicionalni gospodinjstki teden s posebnim popustom. Med komercialnimi prodajnimi akcijami omenimo še vključevanje blagovnice v Skofji Loki v prodajo s popustom med Gorenjskim sejmom v Kranju, ne kaže pa pozabiti tudi prodaje z novoletnim popustom, ki je pravzaprav nekakšno novoletno voščilo potrošnikom. — In ko smo že pri voščilih — čestitkam ob občinskem prazniku Skofje Loke se pridružuje tudi trgovsko podjetje Nama Ljubljana s svojimi blagovnicami v Ljubljani, Skofji Loki, Kočevju in Veljenu.

VSE BLAGO V ENI HIŠI

Ob dograditvi novega dela Name v Skofji Loki se je povečal tudi oddelk s pohištveno opremo

Klobuki za vse in vsakogar

Tovarni Šešir je njen ugled utrl pot daleč čez državne meje. — V Perziji, denimo, so loška pokrivala zelo cenjeno in iskano blago

Šešir iz Skofje Loke menda ni treba posebej predstavljati. Kdor da kaj nase, ima v svoji garderobi gotovo vsaj enega od njegovih znamenitih klobukov, ki so »avtorjem« prinesli že celo vrsto nagrad na najbolj znanih tujih in domačih sejnih oblačilih. Petdesetletna tradicija je prepričljivo jamstvo za kvaliteto izdelkov, med katerimi prevladujejo moška pokrivala. Ne gre pa spregledati prizadevanj podjetja, ki zadnjih devet let skuša prodreti tudi z damskimi čepcami. Pri tem je doslej doseglo odlične rezultate — čeprav izdelki, namenjeni močnejšim polovicam, še vedno krepko vodijo.

Glavna obrata tovarne sta v Skofji Loki in v Gorenji vasi, kjer so se preusmerili skoraj izključno v proizvodnjo klobukov iz blaga. Oboji skupaj pošljejo na tržišče dnevno več kakor 1000 kosov, ki jih kupci lahko nabavijo bodisi v prodajalnah raznih kooperantov, bodisi v Šeširjevih trgovinah. Le-te so posejane po vsej Jugoslaviji,

saj je praksa pokazala, da brez lastne trgovske mreže ni bodočnosti. Dobri del »moških« artiklov gre seveda v izvoz, v Vzhodno in Zahodno Evropo ter na Daljni vzhod (Perzija). Prodor tjakaj je odpravil »mrtvo sezono« ter kolektivu omogočil, da z lahka prebrodi poletne mesece, ko doma povpraševanje močno upade. Spremembo velja pripisati tudi umetnemu materialu, čigar lastnosti so olajšale in pocenile izdelavo klobukov za »spasje dni«. Posebna pripravljalna ekipa, ki ne prestando snuje nove modele in ki mora čim dosledneje upoštevati trenutni okus in želje potrošnikov, budno spremlja spremembe v svetu. Kajpak ni po sredi kopiranje, marveč primerjanje originalnih »hišnih« zamisli z izsledki konkurence, kar ji pomaga izbrati najustreznejšo varianto.

Kako pravzaprav nastane klobuk? Ne bi se spuščali v podrobnosti. Dovolj bo, če povemo, da je postopek dokaj zapleten ter da ga sestav-

lja nič več in nič manj kot 50 zelo občutljivih kemičnih in mehanskih operacij. Neka-

tere so skrbno varovana skrivnost, ki je ne izdajo nikomur. Zlasti obdelava sintetičnih vlaken ter njihovo mešanje z naravno dlako sta zaviti v plašč strogega molka.

Klobučarstvo pač sodi v sfero razmeroma mladih industrijskih panog. Tradicije ni in podjetja so priskitana sama, v internih razvojnih oddelkih, iskati boljše, popolnejši način tehnološke obdelave posameznih materialov. Šešir je v tem pogledu zabeležil že precej zavidanja vrednih uspehov.

Tudi največji izbirčič bi v tej zbirki Šeširjevih klobukov našel kaj zase

za občinski praznik predstavljamo

Šolski center za kovinsko in avtomehansko stroko izobražuje učence za poklice avtomehnika in kovinarja

Šolski center za kovinsko in avtomehansko stroko

Šolski center za kovinsko in avtomehansko stroko v Skofji Loki je bil ustanovljen leta 1961 na pobudo delovnih organizacij v občini na osnovi potreb po delavcih

v industriji in obrti. Poleg osnovnega izobraževanja mladih kovinarjev in avtomehnikov je novi center do bil tudi nalogo funkcionalnega usposabljanja že zaposle-

nih kadrov, za kar so še posebno zanimanje pokazali LTH, Iskra v Retečah in Transturist. Nazadnje pa so se leta 1969 v njem začeli šo-

lati tudi kandidati za poklicne voznike motornih vozil. Od leta 1968 šola izobražuje učence izključno za poklice kovinarja in avtomehnika: kovinarje le's področja škof-

jeloške občine, avtomehanike pa za vso Gorenjsko in delno še za območje ljubljanskih občin. Zbrani podatki povedo, da se je od šolskega leta 1967/68 do 1971/72 za poklice avtomehnika v centru usposobilo 153 učencev iz jeseniške, 326 učencev iz kranjske, 156 učencev iz radovljiške, 309 učencev iz škofjeloške, 33 učencev iz tržiške in 48 učencev iz ljubljanskih občin.

Pomembno osnovo za usposabljanje avtomehnikov in šoferjev centru nedvomno nudijo avtomehanična delavnica, ki se je v dveh letih uspešno prilagodila bistvenim namenom pridobitve praktičnega znanja, ki ga ta dva profila zahtevata.

»Naši načrti za delovanje centra v bodoče so povsem jasni« pravi njegov direktor Peter Finžgar. »Vsi temelje na osnovi resničnih potreb avtomobilskega prometa in prevoznitva na Gorenjskem ter zanimanja učencev za poklice kovinarja, avtomehnika in šoferja.

Učenci, slušatelji in člani kolektiva Šolskega centra za kovinsko in avtomehansko stroko iz Skofje Loke žele vsem občanom ob občinskem prazniku in 1000-letnici mesta čimveč uspehov na vseh področjih in še posebno na področju izobraževanja.

Škornji so pripravljani za prodajo

TOVARNA OBUTVE alpina ŽIRI

Tovarna obutve Alpina Žiri je pred nedavnim praznovala 25-letnico svojega obstoja. Čeprav je jubilej šel skoraj neopazno mimo nas — slovesna proslava ob 25-letnici Alpine bo šele v letu 1973 — je nemara prav praznik občine Skofja Loka lepa priložnost, da se spomnimo prehojene poti slavljenca.

Napačno bi bilo misliti, da so se žirovski čevljarji poja. viji šele v prvih letih po zadnji vojni. Žirovcj so se dejansko začeli ukvarjati z izdelovanjem trpežne obutve že v prejšnjih stoletjih. Spremenjene razmere v prvih povojnih mesecih pa so zahtevale, da se posamezni obrtniki tesneje povežejo med seboj v čevljarsko zadrugo. V Žireh je začela rasti tovarna Alpina in se vse bolj širiti. Poleg proizvodnih prostorov v Žireh ima tovarna zdaj obrata še v Gorenji vasi in na Colu. Nekaj deset zaposlenih v prvih letih kmalu ni moglo več izdelati toliko parov čevljev, da bi lahko ugodili zahtevam trga. Število delavcev se je vse bolj večalo in v zadnjih mesecih tovarna Alpina v proizvodnji in trgovski mreži že zaposluje prek 1500 ljudi.

»V letu 1972 smo poslovali dokaj solidno,« pravi direktor tovarne Alpina dipl. oec. Izidor Rejc. »Skupni bruto produkt je znašal približno 300 milijonov dinarjev. Za 4 milijone dolarjev izdelkov smo izvezili: polovico na vzhodno in polovico na zahodno tržišče. Ali če povem drugače — številka pomeni izvoz poldrugega milijona parov smučarskih čevljev! V primerj z lani pomeni to, da smo količinsko izvezili za 8 odstotkov več izdelkov, vrednostno pa za 45 odstotkov več. Pri vseh teh prizadevanjih za čimboljši uspeh pa nas je precej pestilo izjemno povečanje cen materialov in neurejeno stanje na tržišču.«

V tovarni Alpina s precejšnjim optimizmom zrejo tudi v leto 1973. Že v prihodnjih mesecih bo v Žireh zrasla nova hala, ki bo namenjena skladišču in proizvodnji. Novi prostori s površino 3500 kvadratnih metrov bodo brez dvoma velika pridobitev, saj so doslej mnogi kup-

ci prav zaradi neustreznega skladiščenja zahtevali številne reklamacije.

»V letu 1972 smo odprli na Colu tudi nov obrat, kjer smo zaposlili okrog 60 delavk. Izredno smo bili prese, nečeni nad njihovo hitro pručitvljvo na delovnih mestih. Za zaposlitev v tem obratu je po okoljskih primorskih krajih izjemno veliko zanimanja. Ko bo letos po pogodbi, ki smo jo podpisali s skupščino občine Ajdovšči, na, zgrajena še proizvodna hala s površino 1500 kvadratnih metrov, se bo število zaposlenih lahko povečalo na najmanj 120. Nič manj smelih načrtov nimamo tudi za obrat v Gorenji vasi.«

V Alpini veliko pozornost posvečajo tudi svoji trgovski mreži. Pred nedavnim je bila odprta že dvainpetdeseta prodajalna te priznane tovarne. Prav v teh dneh bo tudi Skofja Loka dobila nove moderne trgovske prostore, kjer bodo Skofjelčanji in kupci iz drugih krajev lahko izbirali med bogatimi kolekcijami žirovske tovarne. Alpina jo bo uredila v prostorih hotela Transturist. Prav tako pa bo Alpina že v prihodnjih mesecih odprla svoje prodajalne tudi v Logatcu, Mežici, Kamniku, Velenju, Sevnici in Ajdovščini, preuredila pa prostore v Sarajevu, Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Po načrtih naj bi se število prodajal povečalo vsako leto vsaj za štiri. Ob tem je treba nedvomno omeniti tudi načrt za gradnjo Alpina centra v Žireh. V letu 1974 — letos je predvidena priprava zemljišča — naj bi namreč v »rojstnem kraju« tovarne obutve Alpina v Žireh zrasla stavba z moderno trgovino, restavracijo ter v nadstropju z ležišči in sejnimi sobami. To pa pomeni, da bo končno Alpina tudi v Žireh ustregla kupcem njenih izdelkov, saj je znano, da so sedanji prodajni prostori že zdavnaj premajhni.

Kolektiv tovarne obutve Alpina iz Žirov želi vsem potrošnikom, poslovnim sodelavcem in občanom veliko uspehov in zadovoljstva ter obenem vsem čestita ob prazniku občine Skofja Loka.

ALPINA ŽIRI

Ulivaaje podplatov pri smučarskih čevljih

za občinski praznik predstavljamo